

GERÇEĞE DOĞRU

zafer

BİLİM-ARAŞTIRMA • KÜLTÜR-SANAT DERGİSİ

575. SAYI KASIM
2024

ALGI YÖNETİMİ VE
MANİPÜLASYON

KÖTÜLÜĞÜN
SIRADANLIĞI

FİYAT:
60TL

FUAT SEZGİN,
BARIŞ MANÇO VE DA VİNCİ

SEN ÇALIŞ,
BEN YİYEYİM

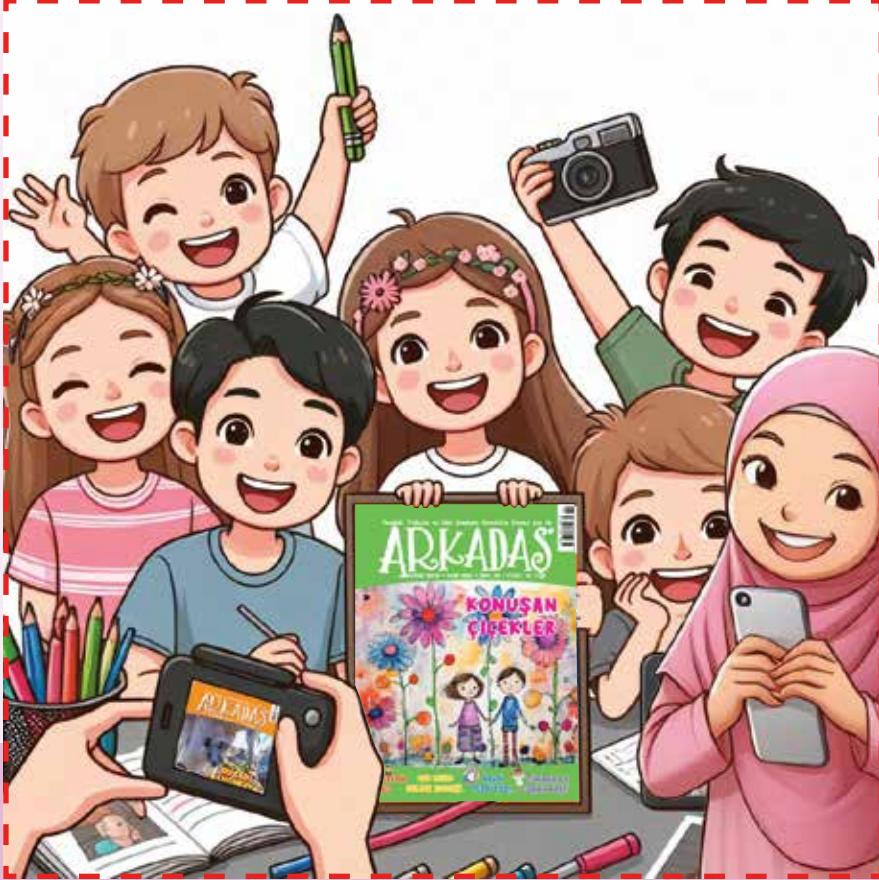
MAKİNE ÖĞRENMESİ:
YAPAY ZEKANIN GİZLİ GÜCÜ

ÇOCUKLARIMIZ HEDEFTTE

"BURADAYIZ, ÇOCUKLARINIZ İÇİN GELİYORUZ"

ARKADAŞ®

Çocuklarınız için en iyi arkadaş

Abone olmak için:

İletişim Bilgileri

abone@zafdergisi.com

0 549 505 60 01 - 02 - 03

www.arkadasdergisi.com

Sizlerle

Kasım 2024

Merhaba değerli dostlarımız,

Gördüğümüz, yaşadığımız bütün kötülüklerin ardında bir insan var. Belki bunu çok düşünmüyoruz. O bıçağı tutan, o tetiği çeken, o bombayı atan bir el var. Ve o elin ardında bir insan. O insan nasıl bu hale geldi!? Bir araştırmayı hatırlıyorum; belki yirmi sene önce yapılmış. Bu araştırmada, insanların karşısındakinin yüzüne bakarak ateş etmekte zorlandıkları ya da ateş etmedikleri tespit edilmiş.

Şimdi zannederim o sınırı çok geride bırakanlar var...

İnsanı, gördüğünün gerçek olup olmadığı konusunda şüphe ettirecek kötülükler görüyoruz. Yeryüzünde şahit olduklarımız, yeryüzünü bizim için zindana çeviriyor...

Bunları yapan mahlukları ve onlara silah, bomba tedarik edenleri Batı medeniyeti üretti, bu insanlara destek olanları, ses çıkarmadan teşvik edenleri Batı medeniyeti üretti. Bu yaşadıklarımızın bir faydası varsa, o da Batının maskesini düşürüp vahşetini herkese göstermesidir: İşte Batının hâkim olduğu son birkaç yüzyıldır dünyanın kana bulanmış toprakları; İşte Gazze, Doğu Türkistan, Filistin, Arakan, hatta bizzat Avrupa kıtası...

Evet Batı medeniyeti, Batı değerleri bitmiştir. Artık demokrasi, özgürlük, insan hakları gibi sadece kendileri için önem verdikleri değerlerle kibirlenemeyecekler, bu süslü kavramlarla hiçbir yeri sömüremeyecekler.

Batı medeniyeti bitti. Çünkü esas aldığı değerler Rahmânî değil şeytanî: Kuvvetli olanın haklı ve üstün olduğu, amacı menfaat olan, ırkçı, kendinden olmayanı sömüren, hayatı mücadele olarak gören, nefsin hevesleri peşinde olan, insanları ihtiyaçlarının kölesi yaparak kullanan bir anlayış

elbette yeryüzünü cehenneme çevirecekti.

Batı medeniyeti Allah'a vardırılmaz, insanı insanlıktan çıkarıp hayvanlaştırır. Allah'a vardırılmayan bilgi karanlıktır, kalpsizdir, vicdansızdır, hayatı cennete değil cehenneme çevirir. İnsanların üzerine bomba olur yağar, yollarını kaybettirir, huzurunu bozar, saygıyı güveni yok eder.

Bunları yaşayarak öğrendik.

İnsanlığı ancak İslamiyet kurtarır. İslam; kuvveti değil hakkı üstün tutar, hedef olarak menfaati değil fazilet ve ahlaki koyar, hayatı yardımlaşma olarak görür ve buna göre tanzim eder, ırkçılığı reddeder kardeşlik bağlarını işletir, nefsin heveslerini değil insanî değerleri güçlendirmeyi ve yaşatmayı amaçlar, insanların dünyalarını da ahiretlerini de cennete çevirecek prensipleri teklif eder...

Bize imanın şuru lazımdır. Mevla görelim neyler... Mutlaka Allah güzel eyler; güzel eyleyeceğini vaatmiş ve güzel eyler... Ancak Allah görelim kullarım neyler diyor, buna cevap lafla olmaz, icraatla olur, Müslüman kardeşini sevmekle olur, her alanda yakınlaşmak ve bağlarımızı güçlü yapmakla olur, suizanlarımızı hüsnüzana çevirmekle olur, tek yürek tek yumruk olmakla, ittihad-ı İslam'ı sağlamakla olur. İslam ahlakını kuşanmakla olur... İşte o zaman Allah dünyamızı da güzel eyleyecektir...

...

Kasım sayımızda emeği ve katkısı olan herkese teşekkür ve dua ediyoruz. Dergilerimiz dünyada hayırlara vesile, mahşerde lehimize şahitlerimiz olsun inşaallah...

...

Gayret, çalışmak, sefer bizim; zafer Allah'ındır...❖

— Editör

içindekiler

- 8 Yakıcı ama şifalı bir ot: Isırgan Otu
PROF. DR. FATİH SATIL
- 10 Makine Öğrenmesi: Yapay Zekanın Gizli Gücü
SEZER FİLİZ
- 12 "Sen Çalış, Ben Yiyeyim"
ÖMER SEVİNÇGÜL
- 14 Kötülüğün Sıradanlığı
PROF. DR. KEMAL SAYAR
- 16 Fuat Sezgin, Barış Manço ve Da Vinci
İBRAHİM KÖROĞLU
- 19 Sırrımı Anlatsam Saklar mısın?
EZGİ AKGÜL
- 20 Muhteşem Beynimiz Şaşırtıyor
PROF. DR. SEFA SAYGILI
- 22 Diğer Seçenek / Hayalin İçinden Öyküler
HÜSEYİN BURAK UÇAR
- 24 Nasıl Bir Dünya, Nasıl Bir Hayat?
NECATİ KAĞAN ÇETİN
- 26 Çocuklarımız Hedefte: "Buradayız, Çocuklarımız İçin Geliyoruz"
ELİF E. BAYRAKTAR
- 30 Güneşe Gölge Düşmez
SELİM GÜNDÜZALP
- 31 Dilemek / Bir Hatıra
YÜKSEL KARAHAN
- 32 Kahramanım
NİHAL BALCI
- 37 Tebbet Suresi'nin Haberi / Kur'an Allah'ın mucize kelamıdır
PROF. DR. NİYAZİ BEKİ
- 38 İş Yapma Şekli / Tefekkürname
MEHMET SİNAN
- 39 Mısraların Anlam Yüklü Dünyası
MEHMET KERİMOĞLU
- 40 Celine'den Ümmü Gülsüm'e İhtida Yolculuğu
AYTEN YADİGÂR
- 42 Toplumsal Rollerimiz ve İtidali Korumak
ÖMER GÜNDOĞDU
- 43 Karınca, Ölüm ve Fil
ÖZKAN ÖZE
- 44 Ne Yemeli, Ne Kadar Yemeli? / Sünnet-i Seniyyeye İttibanın Beden ve Ruh Sağlığımız Üzerindeki Etkileri
MEFRA BİLGE DÖNMEZ
- 46 Deccal
YUSUF YALÇIN
- 49 Allah Resulü'nden Müjdeli Haberler
HAZIRLAYAN: İBRAHİM YARDIM
- 50 Halilullah
TUNAHAN EREN ARSLAN
- 51 7 Kıta 7 Mana / Şiir
NUREDDİN PALA
- 52 Algı Yönetimi ve Manipülasyon
FEYZULLAH AKDAĞ
- 56 Dünya İmtihanının İlginç Özellikleri
PROF. DR. ALAADDİN BAŞAR
- 59 Karikatür / Hal Dili
OSMAN SUROĞLU

İyi çocuk yetiştirmek ve annelik yapmak, iyi bir fabrika kurmaktan daha kıymetlidir. Anneliği bu yüzden en önemli meslek olarak görmek gerekiyor.

Ev hanımlığını küçültmek, psikolojik olarak yapılan bir savaş taktiğidir.

— Prof. Dr. Nevzat Tarhan

İslâm medeniyetinin büyüklüğünü kendi insanımıza anlatmak, Batılılara anlatmaktan daha zor!

— Prof. Dr. Fuat Sezgin

SEZAI KARAKOÇ'UN ÜÇ ÖĞÜDÜ:

1. Ümitsizlik, ruhun felâketidir, hiçbir zaman umudunuzu yitirmeyin.
2. Dava sahibi olmak, bir insan için en büyük şereftir. Davanızı asla terk etmeyin
3. Diriliş, kendi özüne dönmektir. İnsan, kendini bulmalı, köklerine sarılmalıdır.

Cenâb-ı Hak (cc) buyuruyor:
“*Rabbinizden bir mağfirete, Allah'a ve peygamberlerine, insanlar için hazırlanmış olup genişliği gökle yerin genişliği kadar olan cennete koşun. İşte bu, Allah'ın lütfudur ki, onu dilediğine verir. Allah büyük lütuf sâhibidir.*”
(Hadid Suresi, 21)

Rasulullah (sav) buyuruyor:
“*Bolluk ve rahat içinde iken Allah'ı tanı ki, zorluk ve sıkıntı zamanında O da seni tanısin.*”
(Ahmed, Müsned, I, 307; Aclûnî, I, 366)

Çoğu insan hep bahar tadında bir hayat ister. Oysa hayat dediğin dört mevsim gibidir: Bazen yanarsın, bazen donarsın. Bazen yaprak dökersin, bazen açarsın. Bazen yeşerirsin, bazen solarsın. Sonsuz bahar ancak cennette mümkün. O da kuru temenni ile değil gayret ile oluyor.
— Prof. Dr. Soner Duman

Sadece bilmek yetmez, bilgiyi kullanmak gerekir. Sadece istemek yetmez, harekete geçmek gerekir.
— Goethe

EVLİYA ÇELEBİ'DEN
BİR ÖMRÜN MEYVESİ TAVSİYELER:

- Daima ileri yürü!
- Ekili tarlaya basma!
- Dost payına göz dikme!
- Bir şey koymadığın yere el uzatma!
- Sır sakla!
- Duyduğun güzel sözleri aklında tut!
- Söz taşıma, dedikodu etme!
- Yaşlılara saygı duy!
- Her zaman temiz ol!
- Kendinden nefret ettirme!
- Uyanık ol!
- Tedbirli ve cömert ol!
- Dertlilere yardım et!
- Hayata dair bilgi sahibi ol!
- İnsanları tanı!
- Bol bol seyahat et!

Yürüyüş, insanın en iyi ilacıdır.
— Hipokrat

Ben artık korkmuyorum,
Her şeyde bir hikmet var.
Gecenin sonu seher,
Kışın sonunda bahar.

— Ziya Osman Saba

SENARYO YAZMANIN ÖNEMİ:

Hemen her alanda senaryo yazma yeteneğimizi geliştirmeliyiz. Çünkü:
-Senaryo yazamayan geleceği öngöremez.
-Geleceği öngöremeyen strateji geliştiremez.
-Strateji geliştiremeyen sorunlarını çözemez.

Hukuk, bir eylemin sonunda hesap sorar.
Ahlak ise hesap sormayı başa alır.
— İbrahim Tenekeci

Süte su karıştı, sonra söze yalan, mideye haram. İşte orada bozuldu insan!
— Neşet Ertaş

Gönül genişliği ve kalp temizliği istiyorsan insanların söylediklerine kulak asma, sözlerine aldırma. Bilmez misin ki onlar Yaraticılarından bile hoşnut değiller, senden hiç hoşnut olurlar mı?
— Abdülkadir Geylânî Hz.

Yakıcı ama şifalı bir ot: **Isırgan Otu**

PROF. DR. FATİH SATIL

Isırgan otu, yakıcı özelliğinin yanında asırlardır çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılan şifalı bir bitkidir. Isırgan otunun yapraklarında ve gövdesinde tüp şeklinde uçları sivri, kırılğan ve batıcı tüyler vardır. Bu sivri uçlu tüyler birçok hikmet ve fayda için Yüce Yaraticımız tarafından camsı yapıda tasarlanmıştır. Öyle ki hafifçe dokunulduğunda bile kırılırlar ve içlerindeki kimyasal maddeler deriye geçer. Bu kimyasallar, formik asit ve histamin gibi yakıcı maddelerdir; değdiği yerde kaşıntı ve kızarıklığa sebep olurlar. Bu özelliği ile bitki düşmanlarına karşı koruma sağlanmış olur.

Elbette bu yakıcı etkinin altında ısırgan bitkisine bir de şifalı etkiler yüklenmiştir. Isırgan tüylerinde bulunan kimyasallardan formik asit ciltte tahrişe neden olsa da içeriğindeki diğer kimyasallar oldukça şifalı özelliktedir. Histamin, asetilkolin ve serotonin gibi maddeler nörotransmitter özelliktedir yani sinir hücreleri arasında iletişimi sağlamakla vazifeli maddelerdir.

Örneğin bağışıklık sisteminin bir parçası olarak görev yapan histamin, beyaz kan hücrelerinin ve bazı proteinlerin iltihaplı bölgeye geçişini hızlandırır ve yangıya sebep olur. Her ne kadar ısırgan yapraklarına dokunmak acı verici olsa da ısırgan otu yüzyıllardır insanlar tarafından kaslardaki ve eklemlerdeki ağrıların, egzama, eklem iltihabı gibi hastalıkların tedavisi için kullanılmış şifalı bir ottur. Bu amaçla kullanmak için ısırgan otu 5 dakika kadar suda kaynatıldıktan sonra biraz bekleyip ılık şekilde eklem ve romatizma ağrısı olan yere masaj yapılarak uygulanabilir.

Yine sonsuz merhamet sahibi ve şifa verici Yaraticımız tarafından ısırgan otunun içeriğine eklenen A, B ve K vitaminleri, riboflavin, niasin, folat ve fosforun; vücudu detoksifiye etme (detoksifikasyon: Organizmanın kendisine zararlı olan toksik maddelerden arınması), metabolik verimi artırma, bağışıklık sistemini güçlendirme, dolaşımını artırma, enerji seviyelerini iyileştirme, mens-

trüasyon yönetimi, menopoz semptomlarını en aza indirme ve cilt bakımına yardımcı olma gibi etkileri vardır.

Isırgan otunun kanser önleyici ve tedavi edici etkisi kesin olarak kanıtlanmamış olsa da yapılan bazı bilimsel çalışmalar özellikle meme kanseri ve prostat kanserine iyi geldiğini göstermektedir.

Bu şifalı etkilerden yararlanmak için; 1 tatlı kaşığı kadar ince kıyılmış ısırgan otunu, 1 su bardağı kaynar suya ekleyin. 10 dakika kadar demleyin. Kendine has kokusu çıkan ısırgan otunu süzüp 2-3 dakika bekledikten sonra afiyetle için.

Isırgan otu yukarıda anlatıldığı şifalı özellikleri kadar mutfakta da özel bir yere sahiptir. Isırgan otu çorbası, ısırganlı omelet, ısırgan böreği, ısırgan otlu bazlama, haşlanmış ısırgan otu salatası, ısırgan otu mücveri ısırgandan yapılan şifalı yöresel yemeklerdendir. Antibakteriyel bir besin olan ısırgan otunun vücuttan toksinleri atma ve iltihabı azaltma özelliği bulunur.

Peki, ısırgan otu bizi çok fazla ısırdıysa ne yapmak gerekir?

Isırgan otu tahrişinde etkilenen bölgeye dokunmayın veya çizmeyin. Bu, ısırganın içeriğindeki kimyasalları cilde daha fazla itip tahriş süresini uzatabilir. Yapılacak en doğru şey, bölgeyi sabun ve suyla yıkamaktır. Ayrıca koli bandıyla da derideki ek lifleri

Isırgan otundan etkilenmiş bir el.

çıkarabilirsiniz.

DİKKAT: Paylaştıklarımız bilgi amaçlıdır. Kan sulandırıcı, şeker ilacı, tansiyon hapi ve idrar söktürücü ilaçlar ile etkileşime girebilir. Bu sebeple bu tip ilaçları kullanan kişiler ısırgan otunu tüketmeden önce mutlaka bir hekime danışmalıdır. Aksi halde istenmeyen olumsuz durumlar ortaya çıkabilir.

Doğada ve doğal kalmanız dileklerimizle. Tabiat eczaneniz, bitkiler şifa vesileniz olsun.❖

(Bu yazının kaynaklarına zaferdergisi.com'daki sayfasından ulaşabilirsiniz.)

Isırgan otunun yapraklarında ve gövdesindeki tüp şeklinde uçları sivri, kırılğan ve batıcı tüyler.

Makine Öğrenmesi: Yapay Zekanın Gizli Gücü

SEZER FİLİZ

Yapay Zeka (YZ), hayatımızın önemli bir parçası haline geldi; otonom araçlardan Siri ve Alexa gibi sanal asistanlara kadar birçok alanda karşımıza çıkıyor. Ancak bu uygulamaların çoğunun arkasında Makine Öğrenmesi (ML: Machine Learning) bulunuyor. Makine Öğrenmesi, bir bilgisayarın verilerden öğrenme, örüntüleri (desenleri) tanıma ve her görev için özel olarak programlanmadan zamanla performansını geliştirme yeteneğini ifade eder. Bu yetenek, makinelerin verileri işleyerek adapte olmasını, kararlar almasını ve hatta gelecekteki sonuçları tahmin etmesini sağlar. Makine Öğrenmesini anlamak, YZ'nin nasıl çalıştığını kavramak ve çevremizdeki dünyayı nasıl dönüştürdüğünü görmek için önemlidir.

MAKİNE ÖĞRENMESİ NEDİR?

Makine Öğrenmesi, bilgisayarların algoritmalar ve istatistiksel modeller kullanarak belirli görevleri yerine getirmelerini sağlar. Her adımı tanımlı talimatlar vermek yerine,

bir makine öğrenme sistemi büyük miktarda veriyle beslenir ve bu verilerdeki desenleri, ilişkileri veya eğilimleri tanımak üzere "eğitilir". Bu eğitim, makinenin yeni, görülmemiş verilerle karşılaştığında öngörülerde bulunmasına veya kararlar almasına imkan tanır ve zamanla doğruluğunu artırır.

Geleneksel programlamada, bilgisayarın bir görevi nasıl tamamlayacağını adım adım belirten kodlar yazılır. Buna karşın, Makine Öğrenmesi, bilgisayarın geniş veri setlerine maruz kalmasıyla kendi başına öğrenmesine imkan tanır. Bu, bir çocuğa her ayrıntıyı açıklamak yerine, ona birçok resim ve örnek göstererek nesnelere tanımayı öğretmeye benzer.

MAKİNE ÖĞRENMESİ TÜRLERİ

Makine Öğrenmesi genel olarak üç ana türe ayrılabilir: denetimli öğrenme, denetimsiz öğrenme ve pekiştirmeli öğrenme. Her biri, verilerin yapısına ve istenen sonuca

bağlı olarak farklı şekilde çalışır.

1. Denetimli Öğrenme (supervised learning): En yaygın Makine Öğrenmesi türüdür. Denetimli öğrenmede, bilgisayar etiketlenmiş verilerle eğitilir hem girdiler hem bunlara karşılık gelen doğru çıktılar sisteme yüklenir. Sistem, tahminlerini gerçek sonuçlarla karşılaştırarak ve kendini ayarlayarak öğrenir. Örneğin, resim tanıma alanında, sisteme kediler ve köpeklerin resimleri gösterilir ve hangi resmin hangi hayvan olduğunu belirten etiketler verilir. Zamanla, sistem, yeni resimlerdeki kedileri ve köpekleri tanımayı öğrenir.

Yerel ve kültürel farklılıkların önemli olduğu alanlarda denetimli öğrenmede kullanılacak veri setleri büyük önem taşımaktadır. Amerika kaynaklı psikolojik testlerin/ölçeklerin uyarlama çalışması sonrasında ülkemizde kullanılması gibi yabancı kaynaklı makine öğrenme kullanan sistemler yerel verilerle kullanım öncesi test edilmelidir. Sağlık alanında kullanılan bir makine öğrenme algoritması, ilgili ülkenin yerel sağlık verilerine dayalı olmalıdır. Genetik yapılar, yaşam tarzı ve çevresel faktörler ülkeden ülkeye farklılık gösterebilir.

2. Denetimsiz Öğrenme (unsupervised learning): Denetimsiz öğrenme, etiketlenmemiş verilerle çalışır. Bilgisayar, verilerde ne arayacağını bilmediği için, desenleri ve yapıları kendi başına bulmalıdır. Denetimsiz öğrenmenin yaygın bir uygulaması, verileri benzer özelliklere sahip gruplara ayıran kümeleme algoritmalarıdır. Örneğin, pazarlama alanında denetimsiz öğrenme, satın alma davranışlarına göre müşterileri farklı gruplara ayırmaya yardımcı olabilir.

3. Pekiştirmeli Öğrenme (reinforcement learning): Pekiştirmeli öğrenme, denetimli ve denetimsiz öğrenmeden biraz farklıdır. Bu yaklaşımda, bilgisayar deneme yanılma yoluyla öğrenir. Sistem bir ortamda eylemler gerçekleştirir ve aldığı geri bildirimlere (ödül veya ceza) bağlı olarak davranışlarını ayarlar. Bu yöntem, oyun oynayan Yapay Zeka

uygulamalarında, robotikte ve otonom sistemlerde yaygın olarak kullanılır; sistem zamanla başarılarından ve hatalarından öğrenir.

MAKİNE ÖĞRENMESİ VE YAPAY ZEKA: FARK NEDİR?

Yapay Zeka ve Makine Öğrenmesi birbirine yakın kavramlar olsa da aralarında önemli farklar vardır. YZ, genellikle insan zekasını gerektiren görevleri yerine getirebilen sistemler oluşturmayı amaçlayan daha geniş bir kavramdır. Bu görevler arasında mantık yürütme, problem çözme, algılama ve dil anlama yer alır.

Makine Öğrenmesi ise, YZ'nin bir alt alanıdır ve bilgisayarların veri temelinde öğrenmesine ve kararlar almasına imkan tanıyan algoritmaların geliştirilmesine odaklanır. YZ, Makine Öğrenmesi olmadan da var olabilir; örneğin, kural tabanlı YZ sistemleri veri öğrenmesine ihtiyaç duymadan çalışabilir. Ancak, Makine Öğrenmesi, YZ'nin yeteneklerini büyük ölçüde geliştirir.

Başka bir deyişle, YZ daha geniş bir hedef iken, Makine Öğrenmesi bu hedefe ulaşmanın temel yöntemlerinden biridir. Makine Öğrenmesi modeli ne kadar iyi olursa, YZ sistemi de o kadar "zeki" görünür.

MAKİNE ÖĞRENMESİNİN GERÇEK DÜNYA UYGULAMALARI

Makine Öğrenmesi, birçok sektörde köklü değişiklikler yaparak, yaşama ve çalışma biçimimizi dönüştürmektedir. En yaygın uygulamalardan bazıları şunlardır:

1. Sağlık: Tıpta Makine Öğrenmesi, büyük miktarda hasta verisini analiz ederek doktorların hastalıkları daha doğru teşhis etmesine ve kişiselleştirilmiş tedavi planları geliştirmesine yardımcı olur. Algoritmalar, hasta sonuçlarını tahmin eder, tıbbi görüntüleme anormallikleri tespit eder ve hatta yeni ilaç tedavileri önerir.

2. Finans: Makine Öğrenmesi, finansal kurumlarda dolandırıcılık faaliyetlerini

tespit etmek, ticaret stratejilerini otomatikleştirmek ve müşteri hizmetlerini iyileştirmek için önemli bir rol oynar. Dolandırıcılık tespitinde, ML modelleri, gerçek zamanlı olarak işlem verilerini analiz eder ve sahtekarlık belirtisi olabilecek olağandışı desenleri tanımlar.

3. E-ticaret: Kullanıcılara önceki satın alma veya gezinme geçmişlerine dayalı ürün önerilerinde bulunan öneri motorları, Makine Öğrenmesiyle çalışır. Bu, alışveriş deneyimini kişiselleştirerek müşteri memnuniyetini artırır.

4. Otonom Araçlar: Makine Öğrenmesi, otonom araçların ana bileşenidir. Bu araçlar, sensör verilerini yorumlamak, yayalar veya diğer araçlar gibi nesnelere tanımak ve yolda ilerlerken gerçek zamanlı kararlar almak için ML kullanır.

5. Doğal Dil İşleme (NLP): NLP, Makine Öğrenmesinin başarılı olduğu bir diğer alandır. Bilgisayarların insan dilini anlamasını, yorumlamasını ve üretmesini sağlar. Uygulamalar arasında Siri gibi sanal asistanlar, sohbet robotu ve çeviri hizmetleri yer alır. ChatGPT vb. uygulamaların aynı soruya erişim sağlanan ülkeye göre farklı cevaplar verdiği ifade edilmektedir.

MAKİNE ÖĞRENMESİNİN GELECEĞİ

Makine Öğrenmesi algoritmaları daha kapsamlı hale geldikçe, daha büyük verimlilik, daha yüksek doğruluk ve daha karmaşık problemleri çözme yeteneğine sahip olması beklenmektedir. Ulaşım sistemlerinden kişiselleştirilmiş sağlık hizmetlerine kadar, Makine Öğrenmesinin potansiyel uygulamaları geniş ve kapsamlıdır.

SONUÇ

Makine Öğrenmesi, Yapay Zeka devrimine yön veren birçok yeniliğin merkezinde yer alır. Makinelerin verilerden öğrenme ve zamanla gelişme yeteneği, birçok alanda problem çözme yaklaşımımızı değiştirmektedir. Sağlıktan finansa kadar, Makine Öğrenmesi, Yapay Zeka sistemlerinin günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline geldiği bir geleceği şekillendirmede kritik bir rol oynamaktadır. Yabancı menşeli sistemlerin kullanımında uyarılma ihtiyacının olabileceği göz ardı edilmemelidir.❖

Ben ömrüm boyunca yokluk nedir bilmedim desem yeridir. Her zaman, her şeyim vardı.

Seninle tanışıp konuşmadan önce yoksulların acılarına duydıyordum. İçimde inanç kıpırtıları başladıktan sonra, daha önce farkına varamadıklarımı fark etmeye başladım. Yokluk içinde kıvranan, yiyecek eklemek bile bulamayan insanları düşünüp acı çekiyorum. Kimi yerlerde fakirlik diz boyu. Yeryüzünde zulüm var, haksızlık var. Hep olmuş, bundan sonra da olacak gibi. İnsanların kimi zengin, kimi fakir. Kimi refah içinde yüzüyor, kimi sefalet içinde acı çekiyor. Herkes eşit imkânlarla sahip olsaydı keşke! Yoksulluk hiç olmasaydı!

İnsan nefsi sınır tanımıyor. Mizan, hukuk, adalet, ilahi yasalar bu nedenle indirilmiş.

“Herkesin serveti, makamı, şöhreti eşit olmalı” demekle öyle olmuyor. Hayat temennilere kulak asmaz.

Fukarayı zenginin insafına terk edersen acısı dinmez. İşte bu nedenle zekât emredilmiş. Mümin, malının kırkta birini fakirlere vermek zorunda.

Bu farzı ifa etmezse hem mahşerde cezasını çeker hem de bu dünyada tokadını yer.

Zekât vermeyenin elinden zekât kadar bir mal mutlaka çıkar. Yel savurur, sel götürür, hırsız çalar... Kişi hem malını kaybeder hem de günahını yüklenir.

Yardımlar zekât namıyla verilirse sevabı daha büyük olur. Zira sadaka ve benzeri yardımlar nafîle, zekât ise farzdır.

“Sen Çalış, Ben Yiyeyim”

ÖMER SEVİNÇGÜL

Zekât namına bir altın veren kişi, zekât namına olmaksızın binler altın verenden daha çok sevap kazanır.

Zekât, ekser ayetlerde namazla birlikte anılır. Bunun hikmeti var. Namaz şahsi hayatı, zekât toplum hayatını ayakta tutar.

Peygamber Efendimiz, bir hadisinde zekâtı köprüye benzetir. Zenginle fakir arasında bir köprü.

Zekât verilmeyen bir toplumda huzur, sükûn, asayiş olmaz. Zengin daha zengin, fakir daha fakir olur. Yukarı kattakiler alt kattakileri ezmeye, sindirmeye başlar. Fukara sınıfından zengin sınıfına karşı haset, kin, nefret ve isyan çılgınlıkları yükselir.

Kimileri banka yoluyla günde milyarlar kazanırken, kimileri madenlerde, fabrikalarda, tarlalarda alın teri döküyor da bazen ekmeğini bile kazanamıyor.

Bu gerçek fakirleri, ezilenleri kızdırıyor, isyana sevk ediyor.

Tarihe, toplumlara dikkatle bakarsan fe-

sadın, bozulmanın, çürümenin, yozlaşmanın, karmaşanın asıl sebebinin iki cümle olduğunu görürsün.

Biri, “Ben tok olayım da başkası açlıktan ölürse ölsün, bana ne.” Öbürü “Sen çalış, ben yiyeyim.”

Bu iki melun kelime kini, nefreti, çatışmayı körüklüyor. Huzuru bozuyor. İnsanı insana kırdırıyor.

Kurân, bu iki kelimenin kökünü kesecek iki ilke getiriyor: Zekât farzdır! Faiz haramdır!

Zengine “Rabbinin sana lütfettiği rızkın kırkta birini zekât olarak vereceksin!” diyor. Böylece sınıflar arası çatışmanın önünü keşiyor.

Faizi yasak etmekle de “Sen çalış, ben yiyeyim” düşüncesini kırıyor. Haram helal demeden dünyaya saldıran bazı zenginlerin rahat yatağında paradan para kazanmasına mani oluyor. “Emek esastır” diyor.❖

Kötülüğün Sıradanlığı

PROF. DR. KEMAL SAYAR

Yeryüzünde neden kötülük var? Safça bir soru olduğunun farkındayım ama ruh sağlığı disiplinleri de bu sorunun cevabını arıyor. Kötülük hepimizin bildiği üzere tek başına cereyan etmiyor. Onun ortaya çıkması için bir zalim ve bir kurban, çoğu zaman da tanıklar gerekiyor. Kötülük, sosyal olarak icra edilen bir şey.

Sosyal psikolog Roy Baumeister kötülüğün kaynağında dört sebep görüyor: İlki, para veya iktidar anlamında maddi kazanç sağlamak. Bu durumda kötülüğü ayırt etmemizi sağlayan şey, amaçlar değil kullanılan araçlar. Kişi parayı ele geçirmek için saldırganlığa başvurur veya gayriahlaki yöntemler kullanır, çünkü meşru yöntemlerle başarıya ulaşamayacağına inanır.

Kötülüğün ikinci kaynağı, kişinin bencilliğinin tehdit edildiğini hissetmesidir. Katiller, suçlular, psikopatlar yüksek özsaygıya sahip kimselerdir. Bu kişilerin kendileri hakkında sahip oldukları olumlu benlik imgesi sorgulandığında saldırganlık ortaya çıkabilir. Şiddete en çok eğilimli insanlar ego tehditlerine en duyarlı insanlardır, özellikle de kendi değerleri hakkında şişmiş, fazlasıyla 'uçmuş' kanaatlere sahip olanlardır. Çoğu zaman şiddet, ego tehdidinin kaynağına yönelir, onu susturmak, yıldırmak, cezalandırmak ister.

Kötülüğün bir diğer kaynağı, idealizmdir. İnsanlar kendilerini iyinin mutlak savaşçıları, iyinin yegâne temsilcisi saymaya başlamışlarsa, hasım olarak gördükleri insan ve grup-

lara her türlü kötülüğü yapabilme hakkını kendilerine verirler. Soylu hedefler uğruna saldırganlık ve şiddet kullanmayı meşrulaştırırlar. Gerçekte kullanılan yöntem ve araçlar, o sözüm ona soylu amaçların itibarını zedeler, onları kirletirse de bunu görmemeyi yeğlerler. Gruplar içine yerleşip kendisini 'iyi', ötekini 'kötü' olarak tanımlamak insanın doğasında var. Grup rekabeti her zaman zalimce bir çatışmaya dönme ihtimalini içinde taşır.

Dördüncü bir kötülük kaynağı da sadistik zevktir. Ancak zarar vermekten hoşlanan insanlar kötülük işleyenlerin küçük bir oranını oluşturur.

Saldırgan dürtüler normalde iç yasaklamalarla kısıtlanır. Kötülük, iç kısıtlamanın zayıfladığı, iç frenlerin tutmadığı durum ve zamanlarda ortaya çıkar. İçinde yaşadığımız kültür bize 'cınnet ânında' suç işlemenin mümkün olduğunu öğretiyor. Duygusal alt üst oluşların, kendimizi denetleme duygusunu ortadan kaldırmaya başladığını kabulleniyoruz. Kötülük, aldığı ufak onaylarla önce küçük adımlar atıp sonra büsbütün kontrolden çıkabiliyor. Aslında başka bir insana zarar vermek, çoğu

zaman insana kendisini kötü hissettiren bir durum. O halde kötülüğü işleyen kişi hemen kendisine bir bahane, bir mazeret üretiyor. Böylece yaptıklarının kabul edilebilir olduğunu düşünüp nahoş duygulardan uzaklaşmak istiyor.

Kötülük işleyen insanların ne kadar sıradan insanlar oldukları, pek çok zaman iyi bir komşu, müşfik bir aile babası gibi görün-dükleri dile getirilir. İnsanların dışa yansıyan kötülük işaretlerinin olmaması çoğumuza şaşırtıcı gelir. Nasıl olur da arkadaşlarına, çevresine, komşularına normal görünen bir kişi akıl almaz cinayetler işler, değil mi? Hannah Arendt ünlü Nazi Adolf Eichmann'ı gözlemleyerek 'kötülüğün banallığı'ndan bahsetmişti. Herkes insan biçiminde bir şeytan beklerken sıradan bir insan çıkmıştı ortaya. Sıradanlığı adeta hayal kırıklığı yaratıyordu. Bir kitle katliamcısından beklenmeyecek kadar sıradan. Sanki otobüste yan yana oturduğunuz, göz ucuyla bir bakıp unuttuğunuz yüzlerden biri gibi. Banallığın asıl şoku, kişi ve suç arasındaki oransızlıktır.

İnsan doğası mı yoksa içinde yaşadığımız kültür mü, şiddet ve saldırganlığı artırıyor? Saldırganlık ve şiddet sadece kalıtım ve içgüdülerle açıklanamaz. Saldırganlık büyük ölçüde öğrenilmiş bir davranıştır ve çoğu zaman da duruma özgüdür. Tuhaf olan insanın uygarlık sürecinin kötülüğü azaltmak yerine çoğaltmasıdır. Çünkü modern ahlak bencilliği kınamıyor, alçakgönüllülüğe cevaz vermiyor. Gelecek kuşaklar, giderek yoğunlaşan çevre kirlenmesiyle birlikte bizim kurbanlarımız olarak dünyaya gelecekler. Uygarlık dediğimiz şeyin insanın iç denetimi üzerinde yükseldiğini söyleyen Freud'un kemikleri sızlıyor olmalı!

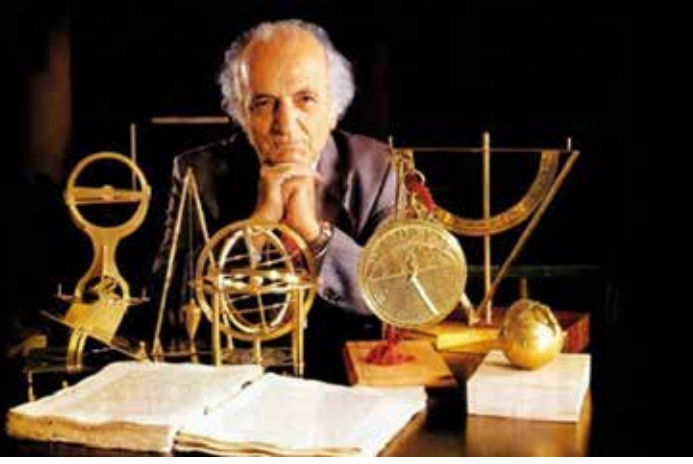
Kötülüğün kol gezdiği bir iklimde, Türkiye'nin gençleri de hanidir hançeri birbirlerine saplıyorlar. Erkeklik davası mı bu? Hançer saplamak gençliğin bizim artık aşınası olamadığımız yeni âleminde yetişkinliğe geçişin bir ritüeli mi? Bir hançer saplayarak, bir başkasının canını acıtarak, bir başkasını yok ederek, bir aileyi acılara gömerek var olmak ancak psikopatlığın raconuna uyar.

Türkiye'de, izleyebildiğim kadarıyla, gençler arasında psikopatik arsızlık ve acımasızlık tırmanıyor ve erkekliğin kitabı antisosyalliğin, zalimliğin, kan dökücülüğün kitabına uydurularak yeniden yazılıyor. Vahşi hayvanlar gibi, en çok can acıtanın 'en erkek' sayıldığı bir cangılda mı yaşayacağız?

Bu durumu, basitçe bazı televizyon yapımlarına bağlamak sorunu küçümsemek olur. Türkiye'nin gençleri bir ümitsizlik duygusundan mustarip. Gençler geleceğe baktıklarında bir ışık görmek istiyorlar, bir iş bulabileceklerine, kendi hayatlarını yazabileceklerine, sevip sevebileceklerine dair bir ümit ışığı. Oysa hayat onlar için her geçen gün daha fazla zorlaşıyor. Anne babalarının televizyon karşısında uyulamaktan yeterince sevgi veremediği bir kuşak, bir kanser hücresi gibi hızla ülkeyi istila ediyor. Geçtiği yerlere sevgisizliğin tohumlarını, şefkat görmemişliğin zehirli havasını bırakarak. Zamanımızı, dikkatimizi, varlığımızı onlardan esirgediğimiz için, şimdi onlar büyük bir boşlukta asılı kalmış durumdadılar. Onlara bağlanabilecekleri bir değer, yüreklerini tutuşturan bir ülkü, hayatlarını gülistana çevirecek bir anlam sunamadığımız ve kendimiz gibi onları da televizyon ekranı karşısında yalnız bıraktığımız için.

Video oyunları akıl almaz bir şiddete gömülü, televizyon yapımlarında sinek gibi insan öldürülüyor, gün geçmiyor ki dışarıdaki dünyadan bir vahşet haberi ulaşmasın. Ümitsiz bir dünyada hak aramanın yegâne yönteminin şiddet olduğunu düşünerek yetişen bir kuşak karşısındayız. Onları hayata bağlayacak, bir yön ve anlam duygusu verebilecek şey, birlikte yapacağımız konuşmayı zenginleştirmek, onlarla hikâyeleri ve hayalleri paylaşmak olabilir. Çocuklarımıza hikâye anlatmalı, onları hikâyelerle emzirmeliyiz. Anlattığımız hikâyeler onları anonim bir dünyada yurtsuz kalmaktan kurtaracaktır. Onlara bir aidiyet hissi verecek; başları sıkıştığında, uzaklarda üşüdüklerinde, bu hikâyelere iltica edebileceklerdir. Bir hikâyeyi paylaşmak aynı hayallerle ısınmaktır, birlikte düş görme temrinleri yapmaktır. ❖

Prof. Dr. Fuat Sezgin, "Bilimdeki tüm gelişmeler, Batılılar tarafından gerçekleştirilmiştir" algısının yanlış olduğunu 19 ciltlik eserinde kanıtlarıyla ortaya koymuştur.

LEONARDO DA VİNCİ'dir. Her şeyden önce bizde "ŞİFRESİ" ile ünlenen DA VİNCİ, batıda "MİLENYUMUN BİR NUMARASI" unvanı ile anılıyor.

Filozof, astronom, mimar, mühendis, mucit, anatomist, matematikçi, müzisyen, heykeltıraş, botanist, jeolog, kartograf,

yazar ve en nihayetinde ressam olduğu için verilmiş "MİLENYUMUN BİR NUMARASI" unvanı.

Ayrıca "DA VİNCİ GİBİ DÜŞÜNMEK" diye bir kavram da üretilmiş ve bu konuda birçok kitap yazılmış. Sadece "MONA LİSA" ve "SON AKŞAM YEMEĞİ" tabloları bile hem sanatsal açıdan hem verdiği şifreli mesajlar açısından onlarca araştırmaya, kitaplara filmlere konu edilmiş.

Kabul edelim ki batı toplumları bize inançlarını, kültürlerini ve değerlerini dayatmakta çok başarılılar. Hatta bazılarını onlardan bile daha fazla sahiplenmekteyiz.

Bu durum Da Vinci'nin fazla abartılmasında da görülmektedir. Onunla aynı zamanda yaşamış ve Fatih Sultan Mehmet'in övgülerine mazhar olmuş, astronomide, matematikte ve dil bilimlerinde çok önemli

Fuat Sezgin, Barış Manço ve Da Vinci

İBRAHİM KÖROĞLU

kısmı şu şekilde:

Beş şair bir abide

İki abide bir sultan

Beş sultan bir düşünür

İki düşünür ise bir mimar

Beş Akif, bir saat kulesi

İki kule, bir Fatih

Beş Fatih, bir Mevlana

İki Mevlana, bir Sinan

Düşün taşın bütün gece

Benim kalbim bir bilmece

Kalbimin bir kilidi var

İşte sana anahtar

...

Programa elinde bir deste para ile çıkan

Barış Manço, şu açıklamayı yapmıştı:

"Ne demiştik şarkımızda; beş şair bir saat kulesi. 100 lirayı çeviriyoruz, kimi görüyoruz? Mehmet Akif. Beş tane şair bir saat kulesi ediyordu... 500 lirayı çevirdiğimizde İzmir Saat Kulesi'ni görüyoruz. İki kule bir Fatih ediyordu. Ve 1.000 lirada Fatih Sultan Mehmet'i görüyoruz. Beş Fatih bir Mevlana ediyordu. 5.000 lirada Mevlana'nın resmi var. Ve iki Mevlana bir Sinan... 10.000 TL'lik banknotta da Mimar Sinan'ın resmi bulunuyor."

Açıklamadan da anlaşılacağı üzere şarkının yazıldığı dönemdeki paralar ve üzerindeki resimleri şöyle sıralayabiliriz:

100 TL - Mehmet Akif Ersoy

500 TL - Saat kulesi (İzmir)

1.000 TL - Fatih Sultan Mehmet

5.000 TL - Mevlana

10.000 TL - Mimar Sinan

...

Avrupa'da önemli buluşlara ve sanat eserlerine imza atan, icatlar, keşifler yapan ve bilimsel gelişmelere katkı sağlayan kişilerin hayatı incelenmiş ve nasıl düşündükleri, bu fikirlere ve sonuçlara nasıl ulaştıkları araştırılarak, yeni nesillerin örnek almasını sağlayacak eserler ortaya koymuşlardır.

Hatta bu konuda yaptıkları çok başarılı tanıtlar o kişilerin sadece kendi ülkelerinde değil tüm dünyada örnek birer DEHA olarak gündeme gelmelerini sağlamıştır.

Bu konuya en iyi örnek ise kanaatimce

Bizim tarihimiz, çok uzun bir zaman dilimini kapsıyor. Dolayısı ile kültür hazinemizde, bu hikayedeki gibi uzak diyarlara gidip aramaya gerek bırakmayacak kadar büyük bir hazine. Fakat bu hazineyi göz ardı etmenin marifetten sayıldığı dönemler yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz.

Ülkemizde 7'den 77'ye herkesin tanıdığı, sıra dışı kişiliği ve sanatçılığı ile ülkemizi hem yurt içinde hem yurt dışında başarı ile temsil eden, şarkı sözlerinde kendi ülkesinin kültürünü ve değerlerini naif bir şekilde işleyen Barış Manço, 80'li yıllarda "Anahtar" isimli bir şarkı yapmış ve bu bilmece gibi şarkısı ile dinleyicilerini bir süre merakta bırakmıştı. Bilmeceyi çözen çıkmayınca da TRT'de bir programda konuya açıklık getirmişti.

Şarkının sözleri çok uzun fakat bilmece

eserler vermiş olan ALİ KUŞÇU'yu tanıyanımız daha azdır.

Burada bir parantez açmakta ve Türk bilim adamı Prof. Dr. FUAT SEZGİN'den kısaca bahsetmekte fayda var:

Türkiye'de başladığı bilim hayatına, zorunlu nedenlerle Almanya'da devam etmiş olan Fuat Sezgin, dünyanın çeşitli yerlerinden temin ettiği Arapça yazma eserlere dayanarak Türk ve Arap Müslüman bilim adamlarının bilime yaptıkları katkıları ve bilimsel alandaki başarılarını ortaya koymuştur. Böylece "Bilimdeki tüm gelişmeler, Batılılar tarafından gerçekleştirilmiştir" algısının yanlış olduğunu kanıtlamış, buna karşılık "Bilimdeki birçok gelişme, 9.-16. Asırlar arasında Müslümanlar tarafından gerçekleştirilmiş ve Batılılar da onlardan öğrenmişlerdir" anlayışını belgeleriyle ispat etmiştir.

Fuat Sezgin'in yaptığı araştırmalara göre, birçok bilimin temelinde bulunan kimya bilimi, Cabir b. Hayyan isimli bir Müslüman Türk bilim adamı tarafından icat edilmiştir.

Logaritmanın kurucusu, Türk ve Müslüman bilim adamı el-Harezmi'dir.

Bir diğer Müslüman Türk bilim adamı Bîrûnî, matematikçi olmasının yanı sıra aynı zamanda coğrafyacıdır; matematiksel coğrafyayı bağımsız bir disiplin haline getirmiştir. Küresel trigonometriyi hocalarının buluşlarına dayanarak bir bilim dalı olarak kuran kişi, Bîrûnî'dir. Diğer taraftan Bîrûnî, ilaçlar konusundaki donanımıyla "Eczacıların Babası" olarak tanınmıştır.

İbni Sînâ da bir Türk bilginidir. El-Kânûn fi't-Tıbb isimli eseri Ortaçağ'da defalarca Latince'ye çevrilen İbn-i Sînâ, tıbbaya getirdiği yeniliklerle eş-Şeyh er-Reis unvanıyla tanınmıştır. O, aynı zamanda felsefe konusunda da Batılıların takip ettikleri bir şahsiyettir. (dergipark.org)

Fuat Sezgin, İslam coğrafyasında daha onlarca Arap ve Türk bilim insanının buluşlarını ve icatlarını kanıtlarıyla ortaya koymuş ve "Bilimdeki tüm gelişmeler, Batılılar

tarafından gerçekleştirilmiştir" tezini kanıtlarıyla çürütmeyi başarmıştır.

2019 yılı ülkemizde Prof. Dr. Fuat Sezgin yılı olarak belirlenmişti. Fakat bunu iyi değerlendiremediğimiz ve gençlerimize onu tanıtmakta ve 19 ciltlik eserinin içeriğindeki önemi anlatmakta yetersiz kaldığımız kanaatimdir.

Tekrar Da Vinci konusuna dönelim ve Amerikalı araştırmacı yazar Michael H. Hart'ın, Leonardo Da Vinci'yi "En Etkin 100" isimli kitabında, Dünyadaki etkili 100 kişinin arasına bile almadığını belirtelim. Diğer bir ifade ile onun "MİLENYUMUN BİR NUMARASI" olarak kabul edilmesini doğru bulmuyor ve bunun açıklamasını şu şekilde yapıyor:

"Dünyadaki en etkili 100 listesi eğer ileri gelen kişiler listesi olsaydı, Leonardo mutlaka ilk elli arasına girerdi. Ancak yeteneği ve şöhreti, tarihte yaptığı gerçek etkisinden daha abartılıdır. Not defterlerindeki çizimleri bilimin gelişmesinde hiç etkili olmamıştır. Mona Lisa'yı yapan bir insanı başarısız olarak nitelemek garip görünse de, onun meslek yaşantısını titizlikle inceleyen araştırmacıların çoğunun vardığı sonuç budur. Ünlü bir Mimar olmasına karşın bitirilmiş bir binası yoktur. Onun yaptığı bir tek heykel bile günümüze ulaşmamıştır."

Barış Manço'nun şarkısında geçen Mehmet Akif Ersoy, Fatih Sultan Mehmet, Mevlana ve Mimar Sinan gibi değerlerimiz, bizim içimizdeki hazinenin muhteşemliğine dair yüzlerce örnekten sadece birkaç tanesi. Yukarıda değindiğim gibi, bunu Fuat Sezgin'in 19 ciltlik eseri ziyadesi ile ortaya koymuştur.

Bu hazineye sahip çıkmamız, çocuklarımıza öğretmemiz, ülke ve toplum olarak bu hazineden daha fazla istifade etmemiz büyük önem arz etmektedir.

Barış Manço'nun "Anahtar"ı dururken "Da Vinci'nin Şifresi"ne ihtiyacımız olmadığı kanaatimdir.❖

Sırrımı Anlatsam Saklar mısınız?

EZGİ AKGÜL

Bazen birinin karşısına geçip tüm olan biteni söylemek istiyorsunuz. "Biliyor musun ben şöyle bir şey yaptım, bana şundan oldu." diye anlatmak istiyorsunuz.

Anlatıyorsunuz da...

Nerelerden kırdılar bizi ve biz onları en çok nerelerden kırdık ise, ne var ne yok tam olarak ne olmuş ise hepsini boşaltmak istiyorsunuz.

Boşaltıyorsunuz da...

Bazen oluyor ki, "her şey olacağına varsın, n'olacaksa olsun!" diye düşünüp önünü arkasını da pek düşünmeden aslında, tüm çuvallamalarınızı alıp muhatabınızın kucağına atıp kaçmak istiyorsunuz.

Kaçıyorsunuz da...

Sonra o kişi anlatıp da içinizi boşalttığınız ne var ne yoksa alıp, o tüm çıplak ruhunuzun fotoğrafını bir başkasına götürüyor.

"Bak!" diyor götürdüğü kişiye, "onu böyle savunmasızken hiç gördün mü?"

Kendinizi savunmasız kalmış, emanetinize ihanet edilmiş gibi hissediyorsunuz sonra.

Hani rüyalarda bazen bir türlü giyinmeyi beceremeyiz ve bir sıkıntı basar. Toplum içinde utanırız, hep kıyafetlerimizi arar bulamadıkça da uyanmak isteriz ya. Öyle bir his.

Oysa size anlatılanlar size emanet edil-

miştir ve sahibinin taşıyamadığı yükleridir. Artık taşıyamıyor diye kendini açmış, size lisan-ı hal ile "şunu biraz tutar mısınız, ben taşırken çok yoruluyorum?" demiştir.

Biraz tutsanız n'olurdu sahi? O yükü onunla taşısanız azıcık ne kaybederdiniz?

"Bilgi paylaşımı yapıyoruz." diye hafiflettiğimiz hatta sevimli hale getirdiğimiz dedikodu, aslında insan onuruna yapılmış en büyük tecavüzdür.

"Biz doğruları söylüyoruz iftira değil ki!" diye yaptığımız her savunma da kendi kirlenimizi saklama çabasından başkası değil.

Birinin Ayşe hakkında getirdiği haber bana Ayşe hakkında sadece birkaç bilgi verir oysa. Ama haberi getiren hakkında bana büyük, kocaman bir fikir verir.

"Sen; kendini sevmeyen, öz güvensiz, başkalarının hayatları üzerinden kendini temize çekmeye çalışan kötü birisin!" diye düşünürüm.

Size dedikodu getirenlere karşı dik durmak ve izin vermemek insani bir görev her şeyden önce.

Eğer dik durmazsak bir gün bizim de çıplak ruhumuzu billboardlara öyle asarlar.

Sonrası korkunç bir ruh üşümesi, çaresizlik.❖

Muhteşem Beynimiz Şaşırtıyor

PROF. DR. SEFA SAYGILI

Beyin, bedenimizin yönetim ve kontrol üssüdür. Davranışlarımızın, duygularımızın, düşüncelerimizin odağında beynimiz vardır. Kafatasımızın içinde peltemsi yapısıyla 1300-1400 gram gelir ve sinir sistemimizin merkezidir.

Beynimizde 100 milyar nöron (sinir hücresi) vardır ve her nöron 1.000 ilâ 10.000 farklı nöronla bağlantı halindedir. Toplam bağlantıların sayısı ise 10^{15} gibi olağanüstü sayıdadır. Nöronların birleştiği noktalara sinaps adı verilir. Bu noktalar bilgi alışverişinin yapıldığı yerlerdir.

Beyin aktivitesinin muhtemel kombinasyonları yani birleşimleri ise akıllara durgunluk verecek kadar çok sayıdadır. Öyle ki beyin 1 mm küplük kısmında bulunan sinaps sayısı bir milyarı bulmaktadır.

İnsan beynindeki müthiş organizasyon şaşırtıcıdır. 100 milyar nöron arasında karmaşa olmadan gerçekleşen mükemmel düzenlemenin ve farkına bile varamadığı-

mız muhteşem organizasyonun nasıl olduğu muammadır.

Yeni araştırmalar beynimizin gerçekten akıl almaz yönlerini ortaya çıkarmakta; kâinatın en mükemmel ve karmaşık yapısı olarak bizi şaşırtmayı sürdürmektedir.

Son olarak, insan beyin dokusundan alınan küçük bir örnekteki neredeyse her sinir hücresinin ve bu hücreler arasındaki bağlantıların şimdiye kadarki en detaylı haritası oluşturuldu. (*) Bir milimetreküp büyüklüğündeki bu örnek parçada, 57 bin sinir hücresi (nöron), 250 milimetre uzunluğunda kan damarı ve 150 milyon sinaps (sinir hücrelerinin birbirine bağlandığı ve birbirleriyle iletişim kurduğu bölgeler) mevcut. Bir milimetreküpün ortalama bir kum tanesi büyüklüğünde olduğu düşünülürse 1400 terabayta eşdeğer veri içerdiği belirtilen doku örneği, sağladığı bilgiler açısından oldukça hayret verici...

Şöyle ki standart, çift katmanlı bir blu-ray diskinin depolama kapasitesinin 50 GB

olduğu düşünülürse doku örneğinden elde edilen veriler, 28 bin adet blu-ray diskinde (her bir disk kutusu 15 mm kalınlığında) eşdeğerdir. Bu diskleri üst üste koyduğumuzda 364 metreyi buluyor. Ortalama bir kum tanesi boyutlarındaki beyin parçasının içerdiği bu kadar fazla veri, insan beyninin olağanüstü kapasitesini bir kere daha kanıtlamaktadır.

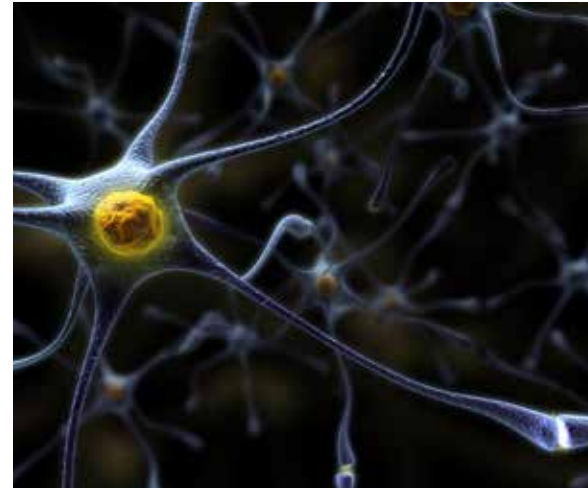
“Parça kelimesi ironiktir” diyen araştırmacı Jeff Lichtman, “Bir terabayt; çoğu insan için devasadır, ancak insan beyninin sadece minik, küçük bir parçası yine de binlerce terabayttır.”

Bu da insan beyni atlasını çıkarmakta yaşanan zorlukları beraberinde getirmektedir. 1 mikrometre çözünürlükte atlas hazırlandığı takdirde elde edilecek verilerin saklanabilmesi için 20.000 terabaytlık bir hafızaya ihtiyaç var. Bu kadar büyük miktardaki veriyi günümüzde kullanılan en gelişmiş bilgisayarlarla bile işlemek mümkün değil.

BEYNİMİZ 11 BOYUTLU

Yine insan beyninin kaç boyutlu olduğu da hayrete düşürmektedir. Çoğu insan için dördüncü boyutu anlamak bile, hayal gücünü zorlasa da yeni bir bilimsel araştırma beyindeki ağ yapılarının 11 boyuta kadar çıkabileceğini gösteriyor.

Cebirsel topoloji bugüne kadar nörobilimde hiç kullanılmamıştı. İşte Blue Brain Projesi ekibi beyin ağlarının çok boyutlu evrensel geometrik yapılarını ve boşluklarını açığa çıkardı. Bazı bulgular şöyle:

Beyin, gelen verileri işlerken 7-11 boyutlu milyonlarca geometrik şekil meydana getiriyor. Nörolog Henry Markman, *“Hayal bile edemeyeceğimiz bir dünya bulduk! Verileri işlerken 7 boyuta ulaşan bu geometrik nesnelere beynin küçük noktalarında bile milyonlarcasının olduğunu gördük. Bazı ağlarda 11 boyuta ulaşabildiklerine şahit olduk”* diyor.

EPFL'deki bilim insanlarının Frontiers in Computational Neuroscience dergisinde yayınlanan çalışmasına göre, dünyayı üç boyutlu olarak görüşümüzün arka planında, beynimizin içinde daha çok boyutlu ve oldukça karmaşık bir süreç gerçekleşiyor. Beynin mimari yapısını çözmek, nörobilimin (sinirbilim) en büyük gizemi olan beyin yapısı ve işleyişi arasındaki ilişkiyi kanıtlayarak onun işleyişini anlamamızı kolaylaştıracak. Beynimizde bir şekilde bize düşünce, bilinç sağlayan ve olası her yönde birbirine çoklu halde bağlanmış olarak olağanüstü bir ağ oluşturan ortalama 100 milyar nöron olduğunu biliyoruz. İskoçya'daki Aberdeen Üniversitesi'nden araştırmaya katılan matematikçi Ran Levi ise şunları söylüyor: *“Beynin bilgiyi işleme esnasında çok boyutlu şekillerin ortaya çıkması nöronların uyarılara karşı son derece organize bir şekilde tepki verdiğini gösteriyor. Bunu beyin uyarılara çok boyutlu bloklardan oluşmuş bir kule yaparak tepki vermesi gibi düşünebiliriz.”*

Beynimiz çözülemeyen sırlarla doludur. Ancak azını bildiğimiz yönleri bile bizleri hayretler içerisinde bırakmaktadır. Beynimiz, onu yaratan, kudreti sınırsız olan Rab-bimizin büyüklüğünü göstermektedir.❖

Kaynaklar:

- (*) Beynin İç Yapısının Üç Boyutlu Haritası Çıkarıldı. Hayriye Yetiş. Bilim Teknik Dergisi, Eylül 2024 Sayısı.
- İnsan Beyninin Üç Boyutlu Atlası Çıkarıldı. Dr. Mahir E. Ocak. TÜbitak Bilimgeç, internette ulaşım.
- Araştırmacılar sinirsel bağlantıların şimdiye kadarki en büyük veri setini yayınladı. Anne J. Manning. 9 Mayıs 2024.
- news.harvard.edu/gazette 2024

Hayalin İçinden Öyküler

Diğer Seçenek

HÜSEYİN BURAK UÇAR

“Efendim, Pinar hanım geldi, müsaitseniz gönderiyorum.”

“Sen ona bir şeyler ikram et. Ben de biraz soluklanayım. İçeceği biter bitmez gönderirsin. Ben de bir kahve rica ediyorum.”

Sezgin bey, az önceki hastası ile görüşmesine ait bazı cümlelerin kulağında çınlayan tekrarlarıyla, şaşkın bir halde, ellerini başına koyarak, yanında biri varmış ve onunla dertleşiyormuş gibi mırıldandı:

“Bunca yıllık psikoloğüm bugünkü kadar ağır vakaların üst üste denk geldiği böyle bir gün yaşadığımı hatırlamıyorum.”

Sezgin bey bu nedenle birazdan görüşeceği—bu günkü son hastası—Pinar hanımın hikayesinde, diğerlerinden daha az dram olmasını umuyordu.

O sırada sekreteri kapıyı çalarak açtı ve kahveyi masaya bırakırken, Pinar hanımın annesi ile geldiğini ve ısrar etmesine rağmen her ikisinin de bir şey içmediğini söyledi. “O zaman daha fazla bekletmeyelim” dedi Sezgin bey, “kahvesini belki benimle içmek istiyordur” diyerek zoraki gülümsedi.

Sezgin bey haklı çıkmıştı. Onun kahve teklifine hayır denmemişti. Kendinden gayet emin bir duruşu vardı Pinar hanımın, fazla sorunu olan biri gibi görünmüyordu. Böyle olması onu biraz olsun rahatlatmıştı.

Pinar hanım, kısa bir giriş sohbetinden sonra sorununun gördüğü kâbuslarla ilgili olduğundan bahsetti. Ufak tefek sıkıntılar dışında gayet mutlu bir hayatı olmasına rağmen her uyuduğunda kendisini mutsuz olduğu farklı bir hayatı yaşarken görüyordu.

Sezgin bey, iki hayat arasında bariz farklılıkları öğrenmek istediğini ve bunu detaylandırmasını istedi.

“Yıllar önce yani şu an 5 yaşında olan kızım doğmadan önce, bankada henüz gişe yetkilisi olarak çalışıyordum. Bu görevde iki yılım dolmak üzereydi. Performans notlarım çok iyiydi. Sadece gişe işleri ile yetinmiyor pazarlama hedeflerine de katkı sağlıyordum. Birkaç ay sonra yetkililik sınavına girecektim. Yazılıyı ve sonrasında da mülakatı kazanırsam kariyer hedefimde önemli bir mesafeyi kat etmiş olacaktım. İyi bir üniversiteden mezundum. Bu görevi bir yerden başlamış olmak adına kabul etmiştim ve bu serviste fazla kalmamayı, sonrasında pazarlama servislerine geçiş yaparken fazla 5 yıl sonra şube müdürü olmayı kafaya koymuştum. O zamanki müdürümüz de bir kadındı fakat bekârdı. Kısa süren bir evliliği olduğunu ve bir daha evlenmediğini biliyorduk. Müdürümüzün çok büyük sorum-

luluklarının olduğunu, adeta hayatını işine adamak zorunda kaldığının farkındaydım. Fakat bunların üstesinden gelebileceğime, evliliğimi de işimi de sağlıklı bir şekilde yürütebileceğime inanıyordum. Bu arada bir yıllık evliydim. Eşim evlenmemizden kısa süre önce bilgisayar mühendisi olarak iyi bir firmada gayet dolgun bir maaşla çalışmaya başlamıştı. Benim kariyer yapmama karşı değildi fakat çocukları çok seviyordu ve en kısa zamanda bir çocuk sahibi olmamızı istiyordu. Buna karşı çıkmamakla birlikte onunla aynı fikirde değildim. Fakat nasipten kaçış yokmuş dedirten bir şey oldu ve tam terfi sınavına hazırlanırken hamile olduğumu öğrendim.”

Sezgin bey bugün dinlediği hayat hikayelerinin hepsini çok ilginç bulmuş olsa bile içinden bir ses Pinar hanımın hikayesinin en ilginç hikaye olacağını söylüyordu. Onu şimdi hem mesleği gereği hem de kişisel bir merak için de dinliyordu.

“O zamanki cahilliğimle buna çok üzül-müştüm. Hatta eşime hiç haber vermeden bu çocuktan kurtulmayı bile düşündüm. Çok şükür ki aklımı başıma topladım ve bir cana kıymayı değil diğer seçeneği, yani anne olmayı seçerek eşime müjdeyi verdim. Kızımız 5 yaşında dünya tatlısı bir kız. Zehir gibi bir akı var. Üniversiteyi okumuş gelmiş sanırsınız. Ben annelik vazifelerimi yeterince yapabilmek için ücretsiz izinler de dahil, kanuni izinlerimin hepsini kullandım. Hep aynı stratejiyi uygulayıp aileme daha çok zaman ayırabilmek için her imkânı değerlendiriyorum. Bu durumda şube müdürü olamadım elbette fakat şube operasyon yönetmenliği görevine kadar yükseldim. Bu görev benim ailemle ve çocuğumla ilgilenebilecek kadar bir alan bıraktığı için memnunum. Sahip olduğum bu güzelliğe, nimetlere şükrediyorum. İnsanın işini iyi yapması elbette çok önemli fakat sadece işten ibaret bir hayat ve hayatımı işime adamak gibi düşünceler bana çok doğru gelmiyor. Ben öncelikle bir anneyim. Eşim ve

çocuğum benim için ilk sırada. Onları çok seviyorum.”

Hikayede buraya kadar bir sorun yoktu. Fakat Sezgin bey bu gayet mantıklı düşünen kadının asıl sorununun ne olduğunu ve rüyalarını kâbusa çeviren şeyi iyiden iyiye merak etmeye başlamıştı.

Pinar hanımın birden yüzü düştü. Şimdiye kadar ışıl ışıl parlayan gözlerle anlattığı hikayesinin ikinci ve sorunlu bölümüne geldiğinin işaretiydi bu. O çok düzgün ve akıcı konuşan kadın tekleyerek konuşmaya başladı:

“Rüyalarımnda.. hep.. aynı şeyi görüyorum. Hamile kaldığımı eşime söylememişim ve...”

Pinar hanım devamını getiremedi. Son kelimesinde sesi ağlamaklı bir hal almıştı. Boğazına bir düğüm atılmış gibi birçok kez yutkundü. Konuşmaya çalıştı. Başaramadı. Birkaç saniye bekledi. Gözlerinden düşen birkaç damlayı gören Sezgin bey ona bir peçete uzattı. Şu ana kadar özgüveni yüksek, ayakları yere sağlam basan güçlü bir kadın portresi çizen Pinar hanım, bir anda uçmakta güçlük çeken, kanadı kırık, yaralı ve ürkek bir kuşa dönmüştü. Onun son cümlesi Sezgin beyin kulağında tekrar çınladı: “Hamileliğini eşine söylememesi” ile başlıyordu kâbusu. Sürekli gördüğü bir rüyaydı bu ve bütün psikolojisini alt üst etmeye yetiyordu. Zar zor da olsa anlattı hepsini.

Rüyasında bambaşka, tam tersi bir hayat yaşıyordu. Yanında ne çocuğu vardı ne de kocası. Hamile kalınca, bu durumu hemen kabullenememiş, ne yapacağı konusunda bir süre kararsız kalmıştı. Fakat birkaç ay sonraki terfi sınavını ve 5 yıllık kariyer planını düşünerek seçimini o yönde kullanmış ve eşine hiç söylemeden bir ay içinde bu çocuktan kurtulmayı başarmıştı. Kanunen eş rızası alınarak yapılması gereken bu işlemi çocukluk arkadaşı olan bir kadın doktor yapmıştı. Fakat ilginç bir tevafuk olmuş, bu doktorun asistanı, Pinar hanımın tanımadığı fakat eşinin tanıdığı biri çıkmıştı. Konuyu çok sonra öğrenen eş

ile aralarında çıkan büyük tartışmalar boşanma ile sonuçlanmıştı. Oysa eşini çok seviyordu. Ondan ayrılmak, psikolojisini de, mesleğindeki başarısını da çok kötü etkilemişti. Çok pişmandı. Hayat anlamını gün be gün yitiriyordu. Eşinin evlilik hazırlığında olduğunu öğrendikten sonra kendisini affetmesine dair bütün umutları tükenmişti. Kâbusun bir yerinde intiharın eşiğine geliyor, hatta kendi canına kıymak üzere iken çığlık çığlığa uyanıyordu.

Sezgin bey, rüyalarını anlatırken adeta gerçekmiş gibi acı çeken ve bunları sık sık verdiği aralarla, bazen nefessiz kalarak, bazen gözyaşı dökerek zar zor anlatan Pınar hanımı sakinleştirdikten ve tavsiyelerini sıraladıktan sonra, haftaya tekrar görüşmek istediğini söyledi. Önümüzdeki bir haftada rüyalarının nasıl bir seyir izlediğini kendisi ile paylaşmasını isteyeceğini belirtti. Mümkünse eş ile birlikte gelmelerini hatırlattı ve sekreteri ile saati ve günü belirlemelerini söyleyerek yerinden kalktı ve onu kapiya kadar uğurladı.

Bugün onun için, her zamankinden daha yorucu bir gün olmuştu. Derin bir nefes aldı. Gözlerini kapatarak birkaç dakika öylece hareketsiz ve sessiz kalarak dinlendi. Daha sonra yerinden kalkarak odasındaki lavaboda ellerini ve yüzünü yıkadı. O sırada cep telefonu çaldı. Fakat çalan ses farklı bir sestti. Bakınırken sehpa başka bir telefon daha olduğunu gördü. Pınar hanım unutmuş olmalı diye düşündü. "Aşkım" diye kayıt ettiğine göre belli ki arayan kişi de kocasıydı. Gayri ihtiyari açtı. Karşıdaki kişi Pınar hanımın açtığını düşünmüş olmalı ki hemen ve bağırarak konuşmaya başladı. Sezgin bey hiç sesini çıkarmadı. Çıkaramadı. Çünkü duydukları karşısında şaşkına dönmüştü:

"Pınar ne oldu gene. Toplantıdayken on sefer aramışsın. Hani artık aramaya çağına söz vermiştin. Biz boşandık unuttun mu? Beni yine polise gitmek zorunda bırakma."❖

Nasıl Bir Dünya, Nasıl Bir Hayat?

NECATİ KAĞAN ÇETİN

Yaşadığımız dünyayı, hayatı nasıl tanımlayabiliriz? Şöyle tanımlar duyuyoruz:

Labirentlerle dolu bir dünya... Çelişkilerle iç içe bir hayat... Soruların olduğu, cevapların olmadığı bir dünya mı? Yalnızca kişisel çıkarların olduğu bir dünya... Kariyer maratonu... Maddi zevklerin asıl olduğu bir hayat... Sebep-sonuçlardan ibaret bir dünya... Asıl hedefin başarı olduğu bir hayat... Güçlülerin hayatta kaldığı, zayıfların elendiği bir dünya... Güçlü olanın haklı sayıldığı bir dünya... Acımasız bir mücadele, vahşi bir rekabet... Magazin ve eğlencenin asıl amaç olduğu bir hayat... Faiz, döviz, borsa, arsa... Futbol, sağ, sol, penaltı, gol! Gurme ve gastronomi, yeme içme muhabbetleri... Sınırsız içki, sınırsız eğlence... Vur patlasın, çal oynasın... Lay lay lomdan ibaret bir dünya... Kredi kartı ve ekstre arasında gidip gelen bir hayat... Politik gevezeliklerden ibaret bir hayat...

...
Bütün bu cümleler ve çok daha fazlası kuruldu insanlık tarihi boyunca... Özellikle

hayatın anlamını pek düşünmeyen ya da bulamayanlar kurdu buna benzer cümleleri. Düşünürler mi? Genelde ya aldandılar veya aldattılar...

Oysa biraz daha geniş, biraz daha derin düşünse insan, doğru soruları ve doğru cevapları bulmak mümkündür. Çünkü doğru ve yanlış şıkları önüne koyup insanı imtihan eden ilahi hikmet, doğruyu ve yanlışı anlayacak ve ayıracak yetenekleri de veriyor insana... Aksi mümkün değil...

Doğruyu bulmanın yolu ise, önce doğru soruyu sormaktan geçiyor. İsterseniz doğru sorulara dair örneklerin yer aldığı bir liste yapalım:

Nereden gelip nereye gidiyoruz?
Yaratan kim? Yaşatan kim?
Bu dünyada ne arıyoruz?
Hayatın anlamı ne?
Ben bu hayata hangi anlamı katıyorum?
Sen bu hayata hangi anlamı katıyorsun?
Yaşamaktan maksat ne?
İnsanın bu hayattaki görev tanımı ne?

Yeryüzü boşaldı habersiz miyiz?
Güneşe göç var da kalan biz miyiz?
— Necip Fazıl Kısakürek

Hayat yalnızca bu dünyadan mı ibaret?
Dünyanın uzayda izlediği rotanın en sonunda ne var?

...
Bakın bu sorular hayatın ilk döneminde önemsiz gibi görünebilir. Ama yaş ilerledikçe bu soruların anlamı, önemi ve değeri artıyor.

Her geçen gün arkadaşlar, dostlar, tanıdıklar bu dünyadan ayrılıyorlar.

Bir büyük sefer var... Yoldayız ve yolcuyuz.
En değerli kelimeleri hatırlıyor muyuz?
Hayat muhasebesi, ömür muhasebesi...
Tövbe, istiğfar... Özeleştiri, otokritik...

Nefis terbiyesi, nefis muhasebesi... Aklı selim, kalbi selim... Hüsnü niyet, hüsnü nazar, hüsnü zan, hüsnü tevil...

...
Her geçen gün arkadaşlar, dostlar, tanıdıklar bu dünyadan ayrılıyorlar.

Bir büyük sefer var... Yoldayız ve yolcuyuz...❖

Çocuklarımız Hedefte

“Buradayız, Çocuklarınız İçin Geliyoruz”

ELİF E. BAYRAKTAR

Şeytanî sistem özellikle son yıllarda gençliğe sapkın bir dünya sunuyor ve dozu sürekli artırıyor. Geçtiğimiz yıl ABD'nin New York eyaletinde düzenlenen LGBT yürüyüşünde bir grup, “*Buradayız, çocuklarınız için geliyoruz*” şeklinde slogan atarak hedef kitlesini açıkça ilan etmişti... Tercihlere saygı bahanesiyle statü edinmeye çalışan LGBT üyeleri, dayatmanın da ötesine geçerek, pedofili sapkınlıklarıyla birlikte ‘sosyal terörizmin’ bayrağını tutmaya devam ediyor.

Bu konu çok güçlü sistematik bir proje ve küresel çapta ‘başarıyla’ uygulanıyor. Özellikle gençler üzerinde çok etkili oluyor ki, proje zaten öncelikle çocukları ve gençleri ‘ele geçirme’ üzerine maalesef.

“Neden eşcinsellere özgürlük tanımıyor, rahat yaşamalarına karışyorsunuz?” gibi

sinsi üsluplarla bu sapkınlığın meşrulaşması için yapılan telkinlerin dozu günden güne artırılıyor, bu görüşü insanlara benimsetmek için büyük çaba gösteriliyor. Yaygın olanın sapkın olmayacağı dayatılmaya çalışılıyor. Oysa sapkın bir davranışın yaygın olması onu doğru yapmaz!

İnsanda biyolojik olarak eşcinsel eğilim yoktur.¹ Eşcinsellerin, östrojen hormonlarının yüksekliği ya da genetik olarak bu yaratılıştaki doğdukları iddiası kesinlikle doğru değildir. Eşcinsellik, genel kabul gören görüşlere göre insanda doğal olarak var olan bir yönelim değil, biyolojik doğaya uymayan bir sapmadır.

Eşcinsellik sapkınlığını “cinsel tercih” adı altında normalleştirme politikası son 20-30 senedir tüm dünyada revaçta. Toplumun ifsad etmek için müthiş bir yapılanma var

ve ne yazık ki bunu sahte ‘sempatik’ maskeler altında oldukça profesyonelce yapıyorlar. Bu yönde hareket eden tüm sivil toplum örgütleri de çok kolay destek buluyor. LGBT yancılarının istediği özgürlük değil, toplumun ahlâk sınırlarının kaldırılmasıdır. LGBT hareketi tüm dünyada aynı dönemde plânlanıp uygulamaya konulan küresel bir “kimliksizleştirme” projesidir.

Küresel şeytanî/karanlık odaklar tarafından dayatılan eşcinsel ahlaksızlık, LGBT eliyle halkın manevi değerlerini hiç sayarak ahlâksızlığı sıradanlaştırmaya çalışıyor, neslin devamlılığını sürdürmeyi, kısacası en çok da aileyi tehdit ediyor.

“Egemen güçler, müdahale edemedikleri izole alanlar oluşturmasından dolayı aile konusunda rahatsızlar. TV, eğitim süreci, okul, sanal ortam, iş dünyası, askerlik yani hayatın her alanı egemenlerin kontrolü altında olmasına rağmen; aile, egemenlerin öğretilerini hiç umursamayıp dilediği öğretiyi ile çocuk yetiştiren bir alan var ediyor çünkü.

“Geleneksel aile, kalabalık nüfusu/atıkları üreten mekanizma ve bu yüzden de egemenlerin en önemli hedefi. Mevcut aile modelinde çiftler herhangi bir makamın kontrolüne tabi olmadan diledikleri zaman ve diledikleri sayıda çocuk yapabiliyorlar. Bu da nüfusu egemenlerin kontrolünden çıkarıyor. Öncelikle mevcut aile modelinin değiştirilip, idarecinin izni olmadan çocuk edinilemeyen birliktelik formlarına geçilmesi gerektiğini düşünüyorlar ve yeni/farklı aile formlarını toplumlara dayatıyorlar.

“Bunun için ailenin tanımı dahi değiştirildi: Kadın, erkek ve çocuktan müteşekkil aile “geleneksel aile” olup, geçmişte ifade eden bir değere dönüştürülürken; “modern aile”,

çocuğun aileye ancak dışarıdan transfer edilebildiği yeni aile formları olarak kabul edildi. Böylece toplumların bu “farklı aile formları”na yönlendirileceği sürece girilmiş oldu. Bu sürecin anahtar kelimesi, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğidir.”²

...

Toplumun ortak ahlâk ve ortak değerler bir arada tutar. Bunlar ortadan kalkarsa toplum yozlaşır, dejenere olur, çöker, parçalanır, yok olur. Toplumun adeta genleriyle oynayan bu proje, aile yapısının altını oyma çabasıdır.

Aile devletin en küçük, en temel birimidir, toplumun özüdür. Aile yapısı ne denli güçlü ise, millet ve devlet yapısı da o derece güçlü olur. Yapısı çökerek, manevi değerlerini kaybeden ailelerin oluşturduğu devletlerin güçlü olması mümkün değildir. Ahlâken çukurlaşan ailelerden oluşan toplumlar yerin dibine batır.

Aile, toplumun mayasıdır, en küçük yapı taşıdır. Toplumun ayakta tutarak geleceğe taşıyan en önemli unsurdur. Kültürün sonraki nesillere aktarılmasında ve milli şuurun oluşmasında en büyük rol ailenindir. O çökerse; din gider, ahlâk gider, maneviyat gider. Aile, toplumun son kalesidir.

Aile, dünümüz, bugünümüz ve yarınımızdır. Her şeydir aile; boşluk kabul etmez. Yapısındaki boşluklar nedeniyle ailesiyle iletişimde zorlanan ve bu yüzden psikolojik bozuklukları olan gençlere, alternatif ‘aile sıcaklığı’ sunmak yoluyla eşcinsel kimlik kazandırılıyor. Eşcinselliğin biyolojik bir durum olduğu teziyle beyinleri yıkanan gençler, eşcinsel bir hayatın içine itiliyorlar. Eşcinsel arkadaş gruplarına giren gençler grup kimlikleri ile ödüllendiriliyor ve sosyal normlara uymak için eşcinselliği tercih ediyorlar.

“Eşcinselliğin yaygınlaşması; eşcinsel evliliklerin yasallaşması, evlat edinme hakkı, sperm bankaları ve taşıyıcı annelik gibi nesebin sıhhatinin bozulması ve bu nedenle

zaman içerisinde insanların kendi anne-babaları ve hatta öz kardeşleri ile evlenme tehlikelerinin bulunduğu bir ortamı da beraberinde getirecektir. Ayrıca, söz konusu konularda hak elde etmek isteyen kişilerin Hollanda ve ABD gibi yerlerde yasal evlilik gerçekleştirdikleri halde tek eşli hayat sürmemeleri, eşcinselliğin kâğıt üzerinde iddia edildiği gibi aile kavramı ile yan yana gelemeceğini ortaya koymaktadır. Tüm bunlara ek olarak, eşcinsel evliliklerde taşıyıcı annelik gibi yöntemlerle dünyaya getirilen ya da evlat edinme yoluyla sahiplenilen çocukların, anne-baba ile özdeşim kurma süreci engellenmiş olmaktadır ki bu durum çocuklar için sağlıklı bir gelişimsel süreç yaşanmasını imkânsız kılmaktadır. Böyle bir durumda, anne-babalı bir ailenin çocuğu olarak ebeveyni ile özdeşim kurma şansını kaybeden çocuklar, toplumsal hayata uyum sağlama ve sağlıklı bir cinsel kimlik edinme anlamında engellenmiş olmaktadır.”³

Evlilik dışı ilişkilere ve sorumsuzca yaşamaya özendiren, eşcinselliği legal hale getirmeye çalışan, toplumda sapkınlığı normalleştirmeye çalışan anlayış konusunda gençler ciddi uyarılmalı. Ailenin önemi vurgulanmalı, küreselcilerin “Kimiksizleştirme” projesini anlatan haberler yaptırılmalı, Kendi kimliğimiz, örf ve adetlerimiz ders olarak okutulmalı, din ve vatan kahramanlarımız anlatılmalı.

Karşımızda plânlı, organize, finansmanı güçlü ve kararlı bir yapı var. Bu tehlikenin artık farkına varalım. Değerlerine bağlı, vicdanlı bir toplum için LGBT desteği son bulmalı. “*Bunun kimseye zararı yok*” diyenler yanılıyor. Toplumun değerlerinin yıkılmasından, gençlerin kendilerini aşağılamasından daha büyük zarar olabilir mi?

İnsanların evlerinin dört duvarı arasında ne yaptığını kimseyi ilgilendirmez. Ancak Kur’an’da açıkça lanetlenmiş olan eşcinselliğin propagandasının yapılmasına, özellikle çocuklarımıza normal bir durummuş gibi empoze edilmeye çalışılmasına seyirci kalmayacağız. İncancımıza göre nasıl hırsızlığın, cinayetin, terörün çirkinliğini anlatırsak, eşcinselliğin de Allah’ın haram kıldığı iğrenç bir çirkinlik olduğunu anlatacağız. Eşcinselliği normal görmek ve göstermek, insanı “*bir erkek ve bir dişiden*”, “*en güzel bir biçimde*” yaratan ve onu “*düzgün kılan*” Allah’ın uyarısını göz ardı etmektir, O’nun sınırlarını çiğnemektir.

İslam barış ve hoşgörü dinidir ancak inanan insanların, inançları gereği Allah katında çirkin görülen her şeye karşı duruş sergilemeleri, doğruları anlatmaları, uyarı-maları sorumluluklarıdır. Kur’an’a ve diğer kutsal kitaplara uygun olan budur.

LGBT’yi simgeleyen gökkuşağı renkli bayraklar, bu ürkütücü dünyanın arka planındaki derin güçlerin ve yancılarının hedeflediği karanlığı gizlemek içindir. Bu sapkınlığı yaygınlaştırmak için 2010 yılından bu yana düzenlenen LGBT yürüyüşlerini organize eden sözde dernek ve vakıfların, G. Soros’un Türkiye’de maddi yardımda bulunduğu STK’lar listesinde yer aldığını unutmayalım. Küreselcilerin ‘Tek Cinsiyet’ amacına hizmet eden bu derneklerin, ortam bulduğunda toplumsal kutuplaşma için de faaliyet gös-terdiklerinin şuurunda olalım. Eşcinselliği özellikle gençlere makul bir “cinsel tercih” olarak dayatarak legal hale getirmeye çalışan anlayışı destekleyenlerin kulvarın-

da olmayalım. ‘Hümanizm’ maskesi altında meşrulaştırılmaya çalışılıp telkin edilmesini görmezden gelerek, bu ağır toplumsal yükümlülüğün vebalini üstlenmeyelim.

Bu arada, bir yandan insanlığın varoluşuna tehdit olarak LGBT propaganda ve dayatmasını fonlayan, diğer yandan ise İsrail’in Gazze’deki katliamlarını destekleyen şirketlerin ve kurumların aynı olması bir tesadüf mü sizce?

Toplumumuzu tehdit eden, cinsiyetsizleştirmeyi normalleştiren ve aile yapımızı hedef alan propagandalara, manipülasyonlara karşı mücadele veren, ailemizi, kültürümüzü ve incancımızı korumayı amaç edinen STK’larımıza destek verelim. Bu sapkın dayatmaya ve sosyokültürel teröre karşı sağlam bir duruş sergileyen kuruluşların en önemlilerinden biri olan Büyük Aile Platformu’nu sosyal medya hesaplarından takip edelim lütfen. İstanbul Aile Vakfı Genel Sekreteri Serdar Eryılmaz’ın dediği gibi, “*Dünyada LGBT propagandasının yasaklandığı 24 ülke var. Türkiye neden 25. olmasın?*”

Değerlerimize sahip çıkmak, geleceğimizi korumaktır.❖

Kaynaklar:

- 1- <https://www.zaferdergisi.com/makale/16537-cinsel-kimlik-sosyal-ogrenmeyle-olusuyor-kadin-ve-erkek-disinda-bir-cinsiyet-geni-yok.html>
- 2- <http://ahmethakancakici.blogspot.com/2018/11/ailesiz-toplum-modern-family-ya-sonras.html>
- 3- <https://m.timeturk.com/uhim-escinsel-lobilerinin-hedefi-aile/haber-172993>

HAZIR CEVAPLAR

HAZIRLAYAN: PINAR ÇAĞLAR

ŞÖHRETİ İNSAN

Daniel Boorstin’a “Şöhretli kimdir?” diye sorduklarında buna esprili bir eleştiri getirerek şöyle cevap veriyor:

“Çok tanındığı için tanınan kişi.”

ÖMÜR NEDİR?

Süleyman Baydili, sosyal içerik üretmek için akıl hastahanesinde röportaj yapıyormuş. Bir hastaya sormuş:

“Sizce ömür nedir?”

Fakat aldığı cevap karşısında donup kalmış. Akıl hastasının cevabı şu olmuş:

“Ömür, ölümü hak etmek için Allah’ın tanıdığı süreye denir...”

ŞİİR YAZMAK

Şair İsmet Özel’e şiirlerinin neden bu kadar etkili olduğunu sorduklarında şöyle demiş:

“Şiirlerimi, ‘Belki bu benim son şiirimdir’ diye yazdım.”

MÜSLÜMAN OLUNCA NE DEĞİŞTİ?

Batılı bir yazar Müslüman olmuştu ve kendisiyle röportaj yapılıyordu. Spiker sordu:

“Müslüman olunca hayatınızda ne değişti?”

Yazar hayatın şakası olmadığını hatırlatan çok etkileyici şu cevabı verdi:

“Artık Cennete girebilme ihtimalim var!..”❖

Güneşe Gölge Düşmez

SELİM GÜNDÜZALP

Hangi aynanın kusuru güneşi lekeleyebilir ki?..

Kirli olan güneş değil, baktığın aynadır.

Kendine ayna seçerken en güzelini, en parlağını ararsın da Allah'ın dinine neden en kirli, en döküntü aynalardan bakarsın? İnsanlar tarih boyu hep yapmışlar bunu...

Allah'ın dini bir güneştir, Kur'an bir güneştir, Allah'ın Elçisi (asm) canlı bir güneştir.

Allah'ın dinini kimse lekeleyemez. Güneş gölge düşmez...

O Allah'tır, O Subhan'dır, bütün güzellikler Ondandır. Kâinatta güzellik, kemâl, iyilik, hayır, ne kadar övgüye layık şeyler varsa, sahibi Allah'tır. Çünkü yaratıcı Allah'tır (cc).

Güneşle ışığı gönderdiği gibi, topraktan sebzeleri, buluttan yağmuru, ağaçtan meyveyi, anneden yavruyu, yumurtadan kuşu o yaratıp çıkarır. Öyleyse "...bütün mevcudatta sebab-i medih ve senâ olan kemâlât Onundur. Öyleyse, hamd dahi Ona aittir. Ezelden ebede kadar her kimden her kime karşı gelen ve gelecek medh ü senâ Ona aittir.

Çünkü sebab-i medih olan nimet ve ihsan ve kemâl ve cemâl ve medar-ı hamd olan her şey Onundur, Ona aittir." (Bediüzzaman)

...

İnsan beşer bazen şaşar demişler ya. İnsan kusurludur. İnsanların yanlışları, hataları, suistimalleri vb ne varsa kendilerine aittir. Hüküm, ceza ve mükâfat ise Allah'a aittir. Zerre kadar iyilik de zerre kadar kötülük de karşılığını bulmayacak mı!.. Ayet var, herkes yaptığı neyse karşılığını görecektir. Rahat ol, kimsenin hakkı kimsede kalmayacak. Allah (cc) gizliyi de açığı da biliyor...

Bir hasta, sahtekârlık yapan bir doktor yüzünden tedaviden vazgeçer mi, hastaneyi terkeder mi, tıp ilmine düşman olur mu? Kötülük sahibine aittir, başkasını bağlamaz.

Fırıncıya kızıp ekmeğe küsülür mü?

Öğretmene darılıp eğitim bırakılır mı?

Kusurlu olmak, cahil olmak, hata etmek, yanlış yapmak, kötülük etmek, sorumluluğunun hakkını vermemek... Bunlar hep insanların sıfatları. Kim ne yaptıysa kendisini

bağlar. Babanın hatası yüzünden çocuğu suçlanmaz; çocuğun yanlış sebebiyle babasına hesap sorulmaz. Herkes kendi yanlışının mahkumudur.

İblis, Hz. Âdem'e kızdı, onu çekemedi de şeytan oldu, cennetten kovuldu... Şimdi de aynı tuzağa Âdemoğullarını düşürüp cennete girmelerine mani olmak istiyor...

"Birisi şöyle yapmış, o böyle yapmamış, şu öyle demiş, bu bunu söylemiş... Bunun için namaz kılmıyorum... Bunların yüzünden inanmıyorum..."

Bu tutumun sana ne kazandırdı? Hiç. Onlar düzeldi mi? Hayır...

Öyleyse sen kendini cezalandırıyorsun, başkasının suçunun bedelini kendine ödetiyorsun... Kısacık bir fıkra vardı: Temel yolda senet bulmuş, hemen koşup ödemiş... Sen neden başkasının vebâliyle kendine ceza veriyorsun; onun borcunu neden sen ödüyorsun?..

Pireye kızıp da yorgan yakma. Yaktığın yorgan senin dinin, senin ebedi hayatın, senin ebedi mutluluğun, ebedi huzurun... Sen, başkasına kızıp seni ebedi kurtuluşa götürecek köprüyü yıkıyorsun. Sen ölümcül hastalığının tek devası olan ilacı atıyorsun. Sen kalbinin açlığını dindirecek tek gıdanı bozuyorsun... Sen tek sermayen olan ömrünü, bir hiç uğruna heba ediyorsun... Etme...

Bahane ettiklerinin ise bundan haberleri bile yok.

İnsana en büyük zararı yine kendisi verir. Yapma. Kendini kendi ellerinle yakma. Değerli ömrünü, duygularını böyle değersiz şeylerle heba etme...

Allah, insanı seçti; yarattıklarından hiçbirine vermediklerini insana verdi. Sen kalbindeki imanla, muhabbetinle, tefekkürünle kâinattan daha büyük, daha değerlisin. Rabbimiz buyuruyor: "O, yeryüzünde olanların hepsini sizin için yarattı." (Bakara, 29)

Âlemlerin Rabbi, senin de Rabbin olan Allah (cc), seni büyük yapmış, böyle küçültme kendini...❖

Bir Hatıra Dilemek

YÜKSEL KARAHAN

Gençlik yıllarımdı. Köyümüzde bağlar mevkiine yakın, derin bir vadide yaşayan Züver dede vardı. Bir gün yanına gittim.

Baktım ki, dutları dökmüş, pekmez kaynatmış, kaplara doldurmuş, işini bitirmenin huzuruyla oturuyordu.

Selam verdim, tebessüm ederek "gel torun" dedi. Çok seviyordum bana torun demesini. Gittim yanına oturdum.

Bu kaynattığı pekmezleri satıp kışlık un ihtiyacını görüyordu. Ayrıca bahçesinde soğan, patates, fasulye yetiştirir kışı geçirirdi. İki de keçisi vardı, yanından ayrılmazlardı... Bütün malı mülkü bu kadardı ama, çok mutlu ve takva sahibi, derviş ruhlu bir insandı.

Hanımına seslendi, ekmek istedi. Hanımı pilekide pişmiş, bir fasla arpa ekmeğini getirdi; o da yarısını kırdı bana verdi. Birlikte teştinin yanına oturduk. Teşti pekmezin kaynatıldığı bir karış derinlikte kazan. Ekmeği kırıp bana verdi.

Bir yandan sohbet edip bir yandan da teştinin dibini sıyırmaya başladık. Acayip güzeldi. Bana, "Torun" dedi, "teştinin dibini sıyıırken neyi niyet edersen Allah verir ha..." ve tebessüm ederek devam etti, "mal mülk dileme, takva bir eş dile" diye tembihledi...

Ve aradan yıllar geçti. Teşti ya da o safi insanların temiz kalpleri; Allah dilemediği şeyi bahane eder, lütfeder. Şimdi kendi kendime diyorum ki, Allah'ın hazine tükenmez, keşke o zaman ilim de isteseydim...❖

Kahramanım

NİHAL BALCI

Geçtiğimiz yaz Katolik Kilisesi ilk Y kuşağı azizini ilan etme kararı aldı. Bu aziz, ne İncil’de ismi geçen, ne de Haçlı seferlerinde ölen biri değil.

Kilise erdemli, ahlaklı, kahramanca yaşamış hayatları zaman zaman resmi olarak onaylar. Papa bazı istisnalar yapabilse de, aziz ilan edilme süreci aslında uzun ve zor. Fakat bu durum için hızlandırılmış görünüyor.

Aziz ilan edilecek kişi en az beş yıldır ölü olmak zorunda. Herhangi biri ile ilgili başvuru yapıldığında, bu kişi yazıları, inancı, ümitleri, iyilikleri, adaleti, cesareti açısından değerlendirilir. Eğer bunlar belli bir seviyede varsa ve doğrulanabiliyorsa Papa onaylar ve ilk aşamayı geçmiş olur.

Bundan sonra 4 tane mucize göstermesi gerekiyor. Mucizeler çoğunlukla şifa bulma ile ilgili. Eğer bir hastanın iyileşmesi ümit edilmiyor, fakat buna rağmen çok çabuk iyileşiyor ve bu bilimsel olarak açıklanamıyor ise, mucize olarak kabul ediliyor. İyileşen kişi veya akrabalarının sadece ve sadece bu azize dua etmiş olmaları gerekiyor. Bu noktada ne kadar şirk koşulduğunu bir tarafa bırakalım, böyle bir çağda bunları ispatlamak o kadar zor ki, 1983 yılında indi-

rim yapıp, iki mucize gösterene, iki bedava şekline getirilmiş.

Cennette bir azizin diğerlerinden farkı olacağına inanılmıyor. Fakat dünyada onların şerefine özel günler belirleniyor ve türbeler inşa ediliyor.

İLK Y KUŞAĞI AZİZİ KİM?

Carlo Acutis dindar bir Katolik. Harçlıkları ile evsizlere yardım edermiş. Bilgisayarları ve video oyunlarını çok sever, fakat oyunları haftada sadece 1 saat ile sınırlandırmış. Çünkü bunun bağımlılık yapacağına farkında imiş. Küçük yaşta kendi kendine bilgisayar programlamayı ve grafik tasarımı yapmayı öğrenmiş. Bilgisayarla ilgili yeteneklerini eğlence için değil, kiliseye hizmet için kullanmış. Dini web siteleri tasarlamış ve mucizeleri kataloglayan bir veri tabanı oluşturmuş. Başka bir deyişle, o modern bir aziz, internetin koruyucu azizi. (Resim 1) “Tanrı’nın ‘influencer’ı”, “cyber havari” olarak adlandırılan Acutis, 2006’da, 15 ya-

Resim 1

şında lösemiden ölmüş. 2019 yılında mezarından çıkarılmış ve naaşı Aziz Francis’in şehri olan Assisi’ye transfer edilmiş. Yüzüne ve ellerine bazı uygulamalar ile gerçeklik verilmiş. Şu anda cam bir kutuda, eşofmanı, kot pantolonu, ve spor ayakkabıları ile sanki uyuyor gibi yatıyor. Başka azizlere hiç benzemiyor. Hal dili ile mukaddesliğin geçmişte kalmış, ulaşılamayacak bir merteye olmadığı dersini veriyor. 2020’de ilk olarak Vatikan tarafından aziz ilan edilme sürecine giren Acutis’in yeni mezarı, COVID sınırlamalarına rağmen 41,000 kişi tarafından ziyaret edilmiş. (Resim 2) Sürecin sonu olan asil tören, 2025 yılında yapılacak. Tören için gelen çok sayıdaki gencin, güçlü bir mesaj göndereceği düşünülüyor.

STRATEJİK HAREKET

Harvard Üniversitesi araştırmacıları Robert Barro ve Rachel McCleary bir bölgede Protestanların nüfusu ne kadar artarsa Katolik azizlerinin o kadar arttığını tespit etmişler. Kilise açısından ne kadar stratejik bir hareket olduğu ortada.

Birçok Katolik aile, çok fazla çocuk sahibi oluyorlar. Çoktan kastım 4, 5, 6 değil. 10, 15, hatta bazen 20’nin üstü. Bu noktada kesin bir sayıları olmasa da evlatlık edinme dahil, çocukla gelen yeni bir hayata her zaman açık olma, merkezi bir inançları. Bu, Hristiyanlığın önemli bir teması olan sevginin ve insanlara yardım etmenin en üstün formu olarak görülüyor.

Bu çok çocuklu aileler, genellikle çocuklarını okula göndermezler, oradaki kötü ahlakı almalarını ve eve taşımalarını istemezler. Durumları iyi olan ve daha az çocukları olanlar için özel Katolik okulları açılmış. Dünya çapında 200 bini aşkın Katolik okulu var. Anaokulundan başlayıp, üniversite seviyesine kadar eğitim veren bu okullar yaklaşık 70 milyon öğrenciye eğitim veriyor. Bu okullar, dinin okul sonrası aksesuar olarak yansıtıldığı yerler değil. Dua ile

Resim 2

güne başlanan, ayinler yapılan ve ciddi İncil dersleri olan okullar.

Bunun dışında tüm dünyaya yayılmış 500 bine yakın misyoner var. Vatikan’ın web sitesi 9.703 yetimhane, 10.567 kreş, 10.604 evlilik danışma merkezi, 3.287 sosyal rehabilitasyon merkezi, 5.405 hastane, 15.276 yaşlı ve hasta evleri olduğu yazıyor.

Bu manzaraya bakılınca sayıca en fazla artan dinin Katolik dini olması gerek gibi düşünüyor. Buna rağmen Katolik kilisesi çok büyük kayıplar yaşıyor. Hatta şu an cemaati en çok azalan din.

Elbette bu hazin sonucun pek çok sebebi var. En önemlilerinden biri Katoliklerde pek çok inancın sorgulanamaması. Kaç tane bina dikerseniz dikin, bu dönemde akla hitap edemeyen, sorgulamadan itaat etme üzerine kurulu bir dinin gençler tarafından akın akın terkedilmesi kaçınılmaz. İşte Acutis’in aziz ilan edilmesi bu noktadan önemli. Çünkü azizlerle birlikte dine karşı bir sevgi ve sempati oluşuyor, kahramanları herkes seviyor, herkes onlar gibi olmak istiyor, kendini onlarda görüyor.

KAHRAMAN HİKAYELERİNİN PROBLEMİ

Günümüzde tek kahramanlı hikayeler oldukça popüler. Toplumda yapılacak işler, gerçekleştirilmesi gerekli sosyal değişimler ile ilgili, bu hikayelerin, genel kültüre bir yansımaları var: Bir sorun varsa çok özel, olağan dışı, çok cesur, ekstra güçlü, ekstra zeki birine ihtiyacınız vardır. Kriz anında bu kişi gelir, her şeyi halleder, engelleri bertaraf eder ve her şey düzelir.

Tek kahramanlı hikayeleri içselleştirdiğimizde gündelik işler bazında yapacak pek

önemli bir iş yok. Beklersiniz, beklersiniz, sonra biraz daha beklersiniz. Bir kriz çıkar. Bu sefer kahramanınızı beklersiniz. Bu kahraman tam o gerekli vakitte gelir ve her şeyi düzeltir. Siz de alkışlarsınız. Öylece bekleyip, seyredip, alkışlayarak dünyanın değişeceğini inanırsınız.

Sadece süper kahraman filmleri değil, bütün filmler, diziler, çizgi filmler, belgeseller hep bu senaryo üzerine kuruludur. Yetmezmiş gibi siyaset, tarih, ve din bile aynı şekilde önümüze sunulur. Dünya tarihinde ise böyle bir olay yok denecek kadar azdır.

Neyse ki bir başka olası yöntem daha var. Bu yöntem her ne kadar diğeri gibi popüler olmasa da ona göre bir artışı var: doğru olması. İnsanlık tarihinde olan değişimler hep bu şekilde olmuş. Yöntem şu: Her biri küçük işler yapan insanların, bir araya gelerek büyük işler başarması.

Tarihi süreç içerisinde meydana gelen sosyal değişimlere bu iki mercekle de bakmak mümkün. Irkçılık ve insan hakları ile ilgili gerçek, tarihi bir olaya bu farklı bakış açıları ile bakmaya çalışalım:

Rosa Parks kısa boylu, zenci, yaşlı bir kadındı. Uzun bir günün sonunda otobüsün ön tarafında bir koltuğa oturmuş, yorgun halde eve dönüyordu. Zamanın kanunlarına göre kendisinden genç de olsa bir beyaz gelirse, yerini ona verip arkaya geçmeli idi. Bir süre sonra otobüse bir beyaz bindi. Rosa Parks öyle yorgundu ki, o an yerinden kalkmamaya karar verdi ve tutuklandı. Bu tutuklanma halk arasında genel bir huzursuzluğa sebep oldu. Eyalette boykot başladı. Sonuçta kanunlar, tüm bir millet, ve hatta dünya değişti.

Amerika'da okula giden her çocuk, olayı bu şekilde öğrenir. Bu, tek kahramanlı, birinci bakış açısidir. Fakat ne yazık ki, birçok detayı atlar. Böyle önemli bir olayda bir sürü gerçekliği atladığınızda ise hikaye TAM doğru olmaz.

Olayın geri planı sandığımızdan çok daha derin. Öncelikle Rosa Parks sadece 42 yaşında idi. Pek de yaşlı sayılmazdı. Ve

yorgun olduğu tek bir mesele vardı: eşitsizlik. Yaptığı hareket ise o anda verdiği fevri bir karar ile değildi; önceden düşünülmüş ve kararlaştırılmıştı. Ufacık tefecik bir kadının, hem de zenci bir kadının, beyazların zulmüne başkaldırabilmesini, bir dönem, insanlar ancak bu şekilde kafalarına sığdırabilmişler.

Rosa Parks terziydi, fakat aynı zamanda 1955 yılının Aralık ayında tutuklandığı o günün öncesinde insan hakları konusunda bir aktivist idi. 20 yılı aşkın bir süredir işin içinde aktif olarak çalışmaktaydı. NAACP adlı zenci kuruluşunda, 12 yıl sekreterlik yapmıştı. Üç ay önce işinden bir hafta izin alıp, yaşadığı Alabama eyaletinden kalkıp Tennessee'ye gitmiş, şiddet içermeyen aktivizm üzerine eğitim almıştı. Bu, o günlerde hayatını tehlikeye atması anlamına geliyordu.

Kadın Politik Konseyi de yine hikayenin pek anlatılmayan taraflarından biri. 200'ü aşkın kadından oluşan bu grup Montgomery, Alabama'da dokuz yıl boyunca insan haklarının nasıl iyileştirilebileceği konusunda düzenli olarak toplanıp çalışmışlardı. Boykottan 2 yıl öncesinde şehir yöneticileri ile temasa geçmiş, ve ayrımcılık kalkmaz ise bir boykot başlatılacağını haber vermişlerdi.

O sıralarda eğer beyaz iseniz, otobüse biner, biletinizi alır ve otururdunuz. Eğer zenci iseniz, biletinizi alır, otobüsten iner, arka kapıya gider, oradan tekrar binerdiniz. Bazı şoförler bu tekrar binme sırasında kapıyı kapatıp gider ve bunun komik olduğunu düşünürlerdi.

Tutuklanma Aralık ayında bir Perşembe günü saat 6:06'da olmuştu. O sırada otobüste bulunanların bazıları "Aman neme lazım, şahit yazarlar," deyip, inip ortadan kaybolmuş, bu dram içerisine karışmak istememişlerdi. Bir kısmı ise o zamanki imkanları kullanarak bu haberi yaymışlardı. Haber Kadın Politik Konseyi Başkanı JoAnn Robinson'a ulaştı.

Robinson da telefonla haber vermesi gereken yerleri aradı ve boykotun başlaması için harekete geçti. Robinson aynı za-

manda o sırada bir zenci okulu olan Alabama Eyalet Üniversitesi'nde hocaydı. Telefon ettiği yerlerden biri de okulun fotokopi odasını açmasını istediği bir görevliydi. Robinson güvendiği iki öğrencisi ile gece yarısı okula gitti. Üçü, 17.500 tane broşür bastılar. Bunu yaparken makineye 17.500 yazıp start'a basmamışlardı. 1955 yılıydı. Fotokopi makinası bir kol çevrilerek çalışıyordu. Robinson ve iki öğrencisi 4 saat bu kolu çevirmişler, çıkanları kesip, balya haline getirmişler, sonra da arabaya yükleyip bütün şehri dolaşarak Kadın Politik Konseyi üyelerinin evlerine tek tek bırakmışlardı. Üyeleri daha öncesinde, rutin toplantılar sırasında, karar almışlardı: Evlerine bırakılan desteleri herkes komşularına dağıtacak. Sabah yedi olduğunda bütün ev, kilise, iş yeri, ve okulların kapısında bir broşür vardı. Böylece dünyayı değiştirecek boykot başladı.

Montgomery otobüs boykotu bir gün değil, bir yılı aşkın süre devam etti ve oldukça etkili oldu. Evet boykot devlet idarecileri ve otobüs şirketi üzerinde büyük bir baskıydı ama insanlar bir yıldan fazla yine gidecekleri yere gitmeleri gerekiyordu. Birçok insan uzun mesafeleri bile yürüdü. Fakat herkes de yürüyemezdi. Bir telefon hattı kuruldu ve altı station araba satın alındı. İhtiyacı olanlar telefonla arayıp o zamanın Uber'ini yapmaya başladılar. Arabası olanlar fedakarlık edip, gidecekleri yerlere insanları götürdüler veya arabalarını verdiler. Bunların hepsi büyük çaplı bir organizasyon gerektiriyordu. Rosa Parks mı? Dünyanın en önemli dergilerine kapak olan bu kadın, günlerini nasıl geçiriyordu? O artık vazifesini yapma rahatlığı ile oturmuş kahvesini mi yudumluyordu? Hayır... İşinden atılmıştı ve bir gün içerisinde sayısız bombalama tehdidi alıyordu. Araba organizasyonu için kurulan telefon hattında gönüllü olarak telefonlara bakıyordu. Tutukluluğun hemen ardından, yine vazifesinin başına geçmişti.

İtfaiyeyi kurmak için yangının çıkmasını beklememişlerdi. Günlük işler, yıllarca süren

uzun ve sıkıcı dediğimiz toplantılar, hareketin zeminini hazırlamış, daha sonrasında da etkili olmasına yardım edecek pek çok emek verilmişti. Boykot Kadın Politik Konseyi tarafından kararlaştırılmış, JoAnn Robinson tarafından başlatılmıştı. Fakat bu kadınların tamamı, hikayenin gizli kahramanlarıydı.

Böyle hareketlerin geri planındaki hikayeleri anlatmayı pek sevmeyiz. Kahraman hikayeleri hep daha ilginç ve eğlencelidir. Kesilen kısım ise aslında hikaye açısından çok ama çok önemlidir. Çünkü çoğu zaman hayatı hikayelerle anlamaya başlarız. Hikayelerden dersler alırız. Bilinçli ya da bilinçsiz... Sonra ona göre kararlar almaya başlarız. Hikaye öğretir bize hayatın nasıl işlediğini... Hikayeyi yanlış anlatınca yanlış ders alırız ve yanlış kararlar veririz.

Birinci mercekte, yani tek kahraman bakış açısı ile hikayelere bakarsak bize pek iş düşmez. Sizi bilmiyorum, ama ben her sabah kalktığımda kendimi kahraman gibi hissedemiyorum. Ben Rosa Parks, Ghandi, Yavuz Sultan Selim olamam. Ne yapabilirim ki? Aslında beynimin içinde benimle konuşan, işte bu kahraman mercekli hikayeler. Ne de olsa dünyayı bu çok zeki ve çok kabiliyetli, özel insanlar değiştirebilir. Yani sıradan insanlar değil... Yani ben değil...

İkinci mercek ile baktığımızda ise mutlaka bir vazifemiz olur. Önce dünyayı hangi noktadan değiştirmek istediğimizi buluruz. Sonra benzer düşünen insanlara katılırız. Bu her zaman kocaman bir grup olmaz. Birkaç kişi de bir araya gelebiliriz.

Evet dünyayı kurtaramayız, düzeltmeyiz de. Ama ister kabul edin ister etmeyin hepimiz, ne yapıyorsak yapalım, bir değişiklik meydana getiriyoruz. Dünyada olup da bir şeyi değiştirmemek mümkün değil. Sadece neyi nasıl değiştireceğimize karar vermeliyiz. Ve bizim gibi sıradanlar için değişim, küçük dediğimiz, sıkıcı dediğimiz, belki zor bulduğumuz işlerde saklı.

İslamiyet Hazreti Erkam'ın evindeki bir avuç fakir insanla başladı. Üstad

Bediüzzaman'ın Barla'daki ilk talebeleri kendi evi, bağı ile uğraşan yine çok az sayıda mütevazî insanlardı. Fakat tüm dünyaya yayılan bir hizmetin çekirdeği oldular.

Daha sonraki talebelerinden Mustafa Sungur abi Kastamonu'nun mütevazî bir köyünde doğmuş, hizmetleri ile binlerce insanın hidayetüne vesile olmuş bir kahraman. Fakat bu kahramanın arkasında onun yedi çocuğunu büyüten, hayvanlara bakan, tarlada çalışan, sabahlara kadar dikmiş diken, Üstad hz'nin kendisine bir seferinde "Seni geçti," dediği, eşi Emine teyze, benim için daha da büyük bir kahraman.

Kahramanlar sadece pelerin ve tıght giyen, süper güçleri olanlar değil... Hatta illaki cesur olanlar da değil... Bu noktadan Kilisenin bu sefer, az da olsa, hakikatin bir ucundan tuttuğunu düşündüm. Bir ihtiyacı gören, kendini unutup, başkalarının yapamayacağı değil, yapmadığı bir işi sabırla yapan ve devam ettirenler... O yüzden de her yerdeler. Daha çok kahramanlarım var benim:

Çocuklarının karnını doyurmak, onlara iyi bir eğitim vermek için bir gün zarfında trafikten, aksi insanlara kadar sayısız zorluk içinde her gün işinin başındaki anne babalar,

Hatası ile kusuru ile sevip on yıllarca birbirine destek olan samimi arkadaşlar,

Zenginlikte, fakirlikte, hastalıkta, sağlıkta, iyi ve kötü günde hayat arkadaşını bırakmayan eşler,

Öğrencilerin bütün yaramazlık ve tembelliklerine rağmen her sabah aynı gayretle sınıfının başındaki öğretmenler,

Ergen oğlunun aşırılıklarına, kızının pabuç kadar diline rağmen her gün yemeği sevgiyle, güler yüzle hazırlayan anneler,

Ne kadar hızlı olursa olsun, asla yenemeyeceği, fethedemeyeceği tozu, çamaşırını, bulaşığı, yemeği her gün cesurca göğüsleyen ev hanımları...

Bir gün, iki gün, üç gün değil, birkaç yıl değil, on yıllarca, her Allah'ın günü, vazife aşk ve gayreti ile yola devam edenler. Ne iş

yaparsa yapsın, ne olursa olsun, yaptığı işin en iyisini yapan, sabır ve sebat edenler...

Beş vakit namazla beraber, ebediyette geçer akçe olacak bu işler cihad değilse, sabır bu değilse nedir? Gerçek bir savaşta Allah Allah diyerek düşmanın önüne atlayıp birkaç dakikada canını teslim etmekten bile daha zor, daha kahramanca değil mi? "Her gördüğünü Hızır bilmek," bu insanlar nedeni ile olamaz mı?

Süpermen gibi olağanüstü özellikleri olan bir kahramanı bile bize bağlayan aslında Clark Kent kişiliği değil midir? Süper güçlerle süper işleri, bu sıradanlığı içerisinde yapabilmesi... Bizden birisi olması... Bize örnek için Allah peygamberleri gönderirken de "Sizin içinizden," demiyor mu?

Amerikalıların güzel bir sözü var: "Bir çocuğu yetiştirmek için bir köy gerek." Şimdiki köy çok genişledi... İnternet de işin içine girdi. Fakat kimse çocuğunun kahramanını TikTok'tan veya ünlülerden seçmesini istemiyor. Yakın çevrede yaptığı işin en iyisini yapan, sözünün bir değeri olan, ağızından yalan çıkmayan, azimli kahramanların içinde güzel çocuklar yetişiyor. Sözün geldiği kaynağa göre söz kuvvet buluyor. Böylelerin topluma etkisi daha bir farklı oluyor.

Elbette ki tertemiz, güzel okullarımız da olsun ve okul ve çevre birbirini tamamlasın ve doğrulasın. Çocuklar birinden diğerine girdiğinde sudan çıkmış balığa dönmeler, ikili bir kişilik yaşamaları. Hangisini seçecekleri konusunda kararsız kalmaları.

Bediüzzaman hz'nin hem dini ilimleri hem de fen ilimleri okutan bir okul hayalini yıllarca kurmasına ve bunun için çok çabalamasına rağmen, kader planında, bütün Anadolu, hatta şu anda dünya çapında Medresetüz-zehra şeklinde duasının kabul olmasında bizler için de farklı mesajlar olmalı.

Kim bilir, bir kralın kızı olmasak, süper güçlerimiz olmasa da, belki yine birilerinin isimsiz kahramanı olabiliriz. ❖(Bu yazının kaynaklarına zaferdergisi.com'daki sayfasından ulaşabilirsiniz.)

Kur'an Allah'ın mucize kelamıdır

Tebbet Suresi'nin Haberi

PROF. DR. NİYAZİ BEKİ

Mealî: "Ebu Leheb'in elleri kurusun, kuru da... Ne malı ne de kazandığı ona fayda vermedi. O, alevli bir ateşe girecektir. Karısı da odun hamalı olarak onunla beraber girecektir. Boynunda da hurma lifinden bir ip olacaktır."

Tebbet suresi, Ebu Leheb ve eşinin küfür üzere öleceğini haber vermektedir.

Ve haber verdiği gibi de çıkmıştır.

Halbuki, Ebu Leheb, Tebbet suresi indikten yaklaşık on yıl sonra ölmüştür. Yani Tebbet suresinin ayetleri, Ebu Leheb hasta yatağında ölümü beklerken gelmemiş, bilakis on yıl sonraki akıbetini bildirmiştir.

Bir beşer olarak Hz. Muhammed'in (sav) bunu bilmesi elbette mümkün değildir. Keza, İslam'ın başlangıcında İslam'ın birçok düşmanları vardı ki, zamanın geçmesiyle her biri teker teker İslam'a girmiş ve Peygamberimize biat etmiştir. Hatta bunların içinde Müslümanlarla savaşan Halid bin Velid, Ebu Süfyan, Amr b. As gibi zatlar da vardır. Hatta bunların içinde Hz. Hamza'yı şehit eden Hz. Vahşi ve Hz. Hamza'nın kalbini söken Hz. Hind de vardır...

Bu kişiler gibi Ebu Leheb'in ve eşinin de tövbe etmesi mümkündür ve son derece de doğaldır.

Ancak Kur'an'ın lisaniyla, onların tövbe etmeyeceği ve kâfir olarak öleceği ilan edilmiştir.

Hz. Muhammed (sav) Allah'ın Peygamberi ve Kur'an da Allah'ın kitabı olduğu için, Ebu Leheb'in ve eşinin kâfir olarak öleceği bildirildi.

Bununla beraber, insanların en akıllısı, en zekisi, en şerefli, onuruna en düşkün olduğu dost-düşman herkes tarafından kabul edilen Hz. Muhammed (sav) gibi bir insanın, durup dururken sonucunu kesin olarak bilmediği böyle bir haberi seslendirip kendini riske atması mümkün mü? Ebu Leheb ve eşi, yalandan da olsa "biz iman ettik" deseler idi, İslam davası adeta doğmadan ölüme mahkûm olurdu. Demek ki bu haberi veren, yalandan da olsa onların "iman ettik" demeyeceklerini ve demelerine izin veremeyeceğini bilen ve işin akıbetini elinde tutan Allah'tır (cc).

Zerre kadar akıllı olan, bu haberin kaynağının, her şeyi bilen, her şeye gücü yeten, her dediğini yapabilen Allah'tan başkası olmadığını tasdik eder. Bu yönüyle Tebbet suresi, Kur'an'ın Allah'ın kelamı, Hz. Muhammed'in (sav) ise Allah'ın elçisi olduğunu tasdik eden ilahi bir mühür ve silinmez bir ıslak imzadır. ❖

Tefekkürname
İş Yapma Şekli
MEHMET SİNAN

Eser ustayı gösterir ve tarif eder. Usta eserinde imzasıyla, ilmiyle, sanatıyla, birçok cihetle kendini belli eder. Bunlardan biri de eseri yaparken kullandığı metotlar, aletler, eser ortaya çıkarılırken takip edilen yol ve aşamalar; kısaca ustanın iş yapma şeklidir. Bu özellik esere bakarak net görülemeyebilir. Ama bir ustanın iş yapma şekli diğerlerinden çok farklıysa, başkalarının yetişemeyeceği bir maharet ve taklit edilemeyecek bir metotla çalışıyorsa, iş yapma şekli eserden daha ön plana çıkar ve ustalığın en önemli delili olur.

Güneşin ışık kaynağı olarak yerine getirdiği aydınlatma vazifesi insan yapısı aydınlatma araçlarıyla karşılaştırıldığında, Allah'ın iş görme şeklinin ne kadar farklı ve mucize olduğu görülür. İnsan yapısı odalar genellikle tavanda sabitlenmiş bir lamba ile aydınlatılır. Dünyanın aydınlanmasında durum çok farklıdır; Allah odayı lambanın etrafında döndürmektedir. Lambanın oda içerisinde fazla yer kaplamaması gerekir ama dünyayı aydınlatan lamba dünyadan

binlerce kat büyüktür. Gerekli enerji lambaya bir kablo ile dışarıdan taşınır; güneş ise kendi ışığını kendisi üretir. Odadaki lambayı kapatıp açmak için anahtar denilen düğmeler kullanılırken dünyanın lambası hiç sönmez, onun yerine dünya lambaya sırtını döner. Bir usta bir evi bu şekilde aydınlatırsa elbette diğer ustalarla bir tutulmayacak, onun mahareti bambaşka ve eşsiz bir kategoride değerlendirilecektir.

...
İnsanlar makine yaparken önce parçalarını üretir sonra bu parçaları birbirine bağlayarak işi tamamlar. Allah ise önce makineyle bire bir aynı küçük bir model yaratır, sonra yavru ya da bebek olarak isimlendirilen bu modeli içeriden ve dışarıdan, bütün parçalarını aynı anda büyüterek inşa işini tamamlar. Ortaya çıkarılan eserin hayat sahibi, harika ve mucizeli olmasının yanında üretim aşamalarının da farklı ve mucizeli olması, görenleri eser sahibinin önünde hürmetle eğilmeye mecbur bırakmaktadır.

...
Bir ev inşa edilirken önce temel atılır, sonra sırasıyla katlar yapılır ve duvarlar örülür. Son olarak diğer ince işler tamamlanır. Kâinatın yaratılması ise büyük bir patlama ile başlamıştır. Patlama, bomba parçalarının etrafındaki şeylerle birlikte kontrolsüz bir şekilde etrafa yayılması manasına gelir. Bir mimar bütün inşaat malzemelerini bir bombanın içerisine koysa, sonra bombayı patlatsa ve etrafa saçılmakta olan malzemeleri birleştirerek, dayalı döşeli harika bir ev yapsa, onun alelade bir mimar olduğu söylenebilir mi?

...
Yaşadığı yeri temizlemek her insanın yapması gereken bir iştir. Şehirde bir apartman dairesinde yaşayan bir kişiyi ele alalım. Temizlik yapan kişi evinden topladığı atıkları bir poşet ya da kap içerisinde dışarıya koyar. Apartmanın temizlik görevlisi çöpleri apartman dışına çıkarır, belediye görevlileri ise şehir dışındaki çöp toplama alanlarına götürür. Aslında temizlik faaliyeti çöpü yok etmez, sadece yerini değiştirerek insanlardan uzaklaştırır.

Nazarımızı kâinata, bilhassa dünyaya çevirirsek insan müdahalesi olmayan yerlerdeki harika temizliği ve en az o kadar muhteşem temizleme faaliyetini görürüz. Oradaki temizlik görevlileri kirin ve çöpün yerini değiştirmezler. İnsanların atık dediği şey o görevliler için rızıktır: Kötü kokuya sinekler üşüşür. Çürüyen meyve toprağa karışır ve hem bitkilere gübre hem oradaki hayvanlara gıda olur. Ölen hayvanların cesetleri başka hayvanlar için bir ziyafet sofrasıdır. Mantık olarak yan yana bile gelmeyecek temizleme ve rızıklandırma fiilleri bir arada, birbirini destekleyerek ve hikmetle icra edilir.

Dünyayı böyle maharetle temizleyen Allah, elbette temiz olanı sever ve kendisi de temizdir. Özellikle ulûhiyet için en büyük kir olan şirkten hadsiz uzaktır. Şirkin kokusu ya da şüphesi dahi ona yaklaşamaz.❖

Mısraların Anlam Yüklü Dünyası

MEHMET KERİMOĞLU

*Genc-i istiğnâ kadar bir
kûşe-i râhat mı var
Lokma-i hân-ı kanâat gibi bir
ni'met mi var*

— Fitnat Hanım

Günümüz Türkçesiyle:
Gözü, gönlü tok olma (istiğna)
zenginliği gibi rahat bir yer mi var.
Kanaat lokması gibi tatlı bir nimet
mi var?

Gözü gönlü tok olmak, insanlara el açarak yüz suyunu dökmek, elinde kiyle yetinmek insanın en değerli hazinesidir.

Nitekim Peygamberimiz (sav) “Kanaat bitmez tükenmez bir hazinedir” buyurur. Ayrıca şu hadisinde de kanaat, zıddı olan aç gözlülükle birlikte zikredilir: “Kanaat ehli aziz ve şerefli, aç gözlüler zelil, hor ve hakir oldu” diyerek kanaat övülür, aç gözlülük insana yakışmayan bir vasıf olarak yerilir.

Aynı anlam bir başka şairimiz tarafından da şöyle dile getirilir:

Kâf-ı istiğnâdadır Gâlib kemâl-i iştihâr
Şöhreti seyr eyle tutmuş dehri ankâ
bî-nişan — Leskofçalı Gâlib

Celine'den Ümmü Gülsüm'e İhtida Yolculuğu

AYTEN YADİGÂR

Yaklaşık üç yıl önce Müslüman oldum elhamdülillah. Manevi arayışlarım otuz yıl kadar sürdü diyebilirim. Katolik bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldim ve belli bir yaşa geldiğimde bu dinle ilgili anlayamadığım veya tasvip etmediğim pek çok şeyin olduğunu fark ettim. İsa'ya inanıyordum. Ancak onun Tanrı veya Tanrı'nın oğlu olduğu fikri içime yatmıyordu. Sonunda onun bir rabbi (haham) olduğuna karar verdim. Kendisinin özel olarak yetiştirilmiş ve öğrendiklerini insanlara öğretmiş bir Yahudi olduğunu düşünüyordum. Ben de hahamlarla çalışmaya başladım. Yahudilikle ilgili kuralları, Tevrat'ı, Koşer kanununu, dini emirlerle uygun yemek pişirmeyi ve kadın olmanın gereklerini öğrendim. Kadınla erkeklerin ayrı ayrı dua ve ibadet etmelerini normal karşılar olmuştum. Her ne kadar Yahudilik tam anlamıyla beni tatmin etmemişse de, bu dinin sunduğu dini ve ruhani yöntemlere dair bir hayat anlayışı edinmiştim. Sonraları kadın ve inanç dünyası üzerine çalışmaları oldu. Bir şeylerin eksik ve yetersiz olduğunu hissediyordum. Anladım ki, Yahudilik saygı duyduğum bir din ise de metotları bana pek uygun değildi.

1990'da maneviyat, hayat ve farklı inançlar konusunda bir yol ayırımına gelmiştim. Önümde iki seçeneğin olduğunu düşünüyordum. Tanrı'nın yolu ve insanların yolu. Bilinçli bir tercih yaptım ve Tanrı'ya hizmet edeceğime, yeteneklerimi O'nun sözü ve mesajının daha iyi anlaşılması için kullanacağıma, O'nun kanunları çerçevesinde barış ve adalet için çaba göstereceğime söz verdim.

Hayatımın büyük bir bölümünde Kuzey Afrika ve Ortadoğu kökenli arkadaşlarım-

la birlikte oldum. Bunlar genelde Hıristiyan, Yahudi veya Müslüman idiler. Fakat kurumlaşmış din anlayışına uzak olduğum için onların dinleriyle pek ilgilenmiyordum. Kendimce Tanrı ile doğrudan konuşmam gerektiğine dair çok güçlü bir inanç taşıyordum. Yani neye ihtiyaç duyarsam doğrudan O'ndan istemek ve verdikleri için sadece O'na teşekkür etmek gibi... Yine kadın erkek eşitliği ve Tanrı huzurunda tüm ırkların eşit olduğu fikrine sahiptim. Hıristiyanlık bana kendisine zaten inandığım İsa'yı öğretmişti. Yahudilik, Tanrı ile doğrudan konuşabileceğimi ve O'nun kanunlarından haberdar olmamı sağlamıştı. Bir süre aralarında bulunduğum ülkemde yaşayan Mohawk yerlileri de kadınla erkeğin farklı sorumlulukları olsa da eşit olduklarını göstermişlerdi. Ben bu kadar güzelliği başka nerede bulabilirdim? Hiçbir din veya öğretisi bana bunu sağlayamazdı. Tanrı da her an beraberlik yapmaya üzere yanımdaydı.

Yirmi beş yaşına geldiğimde Irak doğumlu, yıllarca İsrail'de yaşamış bir Yahudi gençle tanıştım. 1970'lerde Kanada'ya yerleşmişti. Kendisiyle bir süre arkadaşlık yaptıktan sonra evlenmeye karar verdik. O sırada İsrail Lübnan savaşı çıkınca ülkesine dönüp savaşa katılmayı tercih etti. Ne yazık ki savaşta hayatını kaybetti. Bu büyük acıyı yıllarca kalbime gömdüm ve sabrettim. Allah gerçekten çok yardımcı oldu ve bir süre sonra bana harika bir insanla tanışma fırsatı bahsetti. Bu Lübnanlı genç bir kızdı. Pek dindar biri sayılmasa da Müslüman olmakla övünüyordu. Neler yaşadığımı kendisiyle gözyaşları içinde paylaştığımda bana çok destek oldu ve kısa sürede iyi bir arkadaşlık kurduk. Acı içindeki yüreğimi iyileştirmede çok yardımını gördüm. O da ağabeyini aynı savaşta kaybetmişti. Savaşın kötü bir şey olduğunu ve insanları ne kadar incittiğini daha iyi anladım.

1995'lerde Kuzey Afrika ve Ortadoğu'daki gelişmelere ilişkin radyo programcılığı yapıyordum. O sıralarda Montreal'de tesettür hakkında bir toplantı yapılacağını öğrendim. Bu toplantıya katılıp radyo programımda kullanabileceğim dokümanlar elde etmeyi düşündüm. Toplantılar esnasında bir arkadaşım vasıtasıyla Iraklı bir hanımla tanıştım. Çok kibar bir üslubu olan bu hanım tesettürün önemi ve ne anlama geldiğine dair konuşmaktaydı. Beni en çok etkileyen husus, onun Allah diye isimlendirdiği Tanrı'ya karşı duyduğu derin bağlılıktı. Doğruluğu ve yüreğinin güzelliğinden de etkilenmiştim. Konuştuğumuzda bana öncelikle İslam'ın temel düsturunu açıkladı. "Allah'tan başka ilah yoktur" diyordu. Kadınla erkeğin, en geniş anlamda da bütün ırkların Allah huzurunda eşit olduğunu söylüyordu. İsa'nın haham değil, bir peygamber olduğunu ve annesi Meryem'in büyük bir örnek olarak Kur'an'da tanıtıldığını da anlatıyor, İslami kuralların Yahudilikteki kadar katı olmadığına dikkat çekiyordu. Zaten inandığım şeylerin kendi-

sini Müslüman olarak tanımlayan birinden duymak beni bayağı şaşırtmıştı. Bu hanımla kurduğumuz diyalog zamanla arkadaşlığa dönüştü ve bir ay içinde kendisiyle beraber şehadet getirip Müslüman oldum elhamdülillah.

İslam dinini seçmemin üzerinden üç yıl geçti. Şu anda tesettür emrini de yerine getiren bir Müslüman olarak çok mutluyum. Üniversiteye geri döndüm ve dinler üzerine çalışmalar yapmaktayım. İslam'da kadın hukuku ve hadis alanlarında doktora yapmak istiyorum. "VII. Yüzyılda Kadın ve İslam" adlı bir kitap üzerinde çalışmaktayım. Müslüman olmama vesile olan arkadaşımın ortak bir radyo programı yapıyoruz. Yarım saat kadar süren bu programda dünyanın çeşitli yerlerinden farklı dinlere mensup hanımlarla görüşüyoruz. Ayrıca Müslüman kadının hayatı ve toplumsal rolü üzerine bir filmin yapımına katkıda bulunuyorum.

Allah bana yol gösterdi ve aradığım şeyi İslam'da buldu. Bu nedenle kalemimi ve tüm heyecanımı, enerjimi İslam'ı tüm yönleriyle anlatmaya ve farklılıklar içinde birliği göstermeye sarf etmek istiyorum. Müslüman olduktan sonra Ümmü Gülsüm adını aldım.

İşte bu benim hikâyem... İlk aşkım anlamsız bir savaşta ölen ve bende derin acılar bırakan Iraklı bir Yahudi idi. Lübnan'da paramparça olan yüreğim yine Lübnanlı bir genç kız vesilesi ile iyileşme sürecine girmişti. Fakat yüreğim gerçek anlamda bir Iraklı tarafından tamir edildi. O da bana İslam'ı tanıtan ve beni Hakka davet eden Müslüman bir kadındı. Büyük bir kaybın acısından sonra beni Allah'a daha yakın kılan yeni bir inanç ve hayat tarzını bulmanın verdiği mutluluğu tatmak... Ne kadar şükretsem az.

Allah tüm gönül kırıklara doğru yolu gösterebilir. İslam'ın mesajının barış ve uyum olduğunu unutmayın. Üzüntü ve incinmelerin sonrası iyileşme ve mutluluktur. Ve Allah kalplerimizi, bizleri kendisine ulaştırarak kimseleri yolumuza çıkararak iyileştirir. ❖

Toplumsal Rollerimiz ve İtidali Korumak

ÖMER GÜNDOĞDU

İnsan davranışlarını izah edebilmek için sosyolojide bazı teoriler geliştirilmiştir. Bunlardan biri Erving Goffman'ın 1959'da tiyatro metaforunu kullanarak geliştirdiği dramaturjidir. Bu yaklaşıma göre insanlar günlük hayatlarında sanki sahneye çıkmış gibi rol üstlenirler. Bu etkileşimler sayesinde kişiler birbirlerine benliklerini sunarlar. Mesela bir kişi iş yerinde yönetici rolündeyken evinde bir baba ve eş, dostlarının yanında bir arkadaş, ebeveyninin yanında bir evlat rolünü üstlenir. Kişi, rollerini sahiplendiği ölçüde yüksek bir performans sergiler. Sahne önü davranışları etkileşimde bulunulan diğer kişilerin beğenisine açıkken sahne arkasına seyirciler nüfuz edemezler. Zaman zaman bir statünün gerektirdiği rolle gerçek davranış arasında uyumsuzluklar ortaya çıkar. Buna rol çatışması denir.

Bediüzzaman'ın 1921'de telif ettiği Lemeât adlı eserinde bu teorinin esasları sayılabilecek çerçeveyi kullandığı görülür. Adı geçen eserindeki "Büyük Görünme Kü-

çülürsün" adlı şiirinde, insanların toplum hayatlarında oynadıkları rolleri pencere metaforuyla anlatır. İnsanın toplum hayatında oynadığı rollerin tezahürü, kendini adeta belirli bir yükseklikteki bir pencere vasıtasıyla insanlara göstermesiyle eş değerdir. Bu pencere boyundan daha yüksekseyse insan parmakları üzerinde pencereye erişmek için yükselecek ve kendini daha uzun göstermeye çalışacaktır. Eğer pencere boyuna göre daha düşük bir seviyedeysse eğilerek kendini dışarıdakilere göstermeye çalışacaktır.

"Her adam için elbet cem'iyet-i beşerde, ictimâi binada,

Görmek görünmek için şu mertebe denilen bir penceresi var.

Ger pencere, kamet-i kıymetinden yüksekse, tekebbürle tetavül edecek, uzanacak.

Ger pencere, kamet-i himmetinden alçaksa, tevazuyla tekavvüs edecek, eğilecek.

Kâmillerde, büyüklük mikyasıdır küçüklük. Nâkıslarda, küçüklük mizanıdır büyük-

lük..." (Lemeât, Sözlür, 724)

Bu anlatımda, insanların buldukları rollerden ne derece ayrıldıklarının bir ifadesi olan rol mesafesi açıkça izah edilmiş oluyor. Kişi statüsüne göre daha düşük bir kıymette ise kendini büyük göstermeye çalışacak ve ki-birli olarak algılanacaktır. Eğer daha yüksek bir himmete sahipse tevazuyla eğilecektir. Bu durum kadim kültürümüzde de "kavak gibi dik durmak" ile "yemişli ağaç gibi dallarını aşağıya salmak" deyimleriyle benzer şekilde ifade edilir.

...

Lemeât'taki diğer bir şiirinde ise hasletlerin yerleri değiştiğinde mahiyetlerinin de değişeceğini ifade eder ve bu hükmünü değişik örneklerle açıklar. Mesela, bir yöneticinin makamındaki ciddiyetinin vakar, tevazuunun zillet olacağını; yine aynı kişinin evindeki ciddiyetinin kibir, alçakgönüllülüğünün ise tevazu olacağını söyler:

"Bir ulü-l emr, makamında olursa ciddiyeti, vakardır; mahviyeti, zillettir.

Hanesinde bulunsa mahviyeti tevazu', ciddiyeti kibirdir." (Lemeât, Sözlür, 724)

Burada farklı makamlarda farklı rollerin icra edilebileceğinin kabulünün ötesinde makamın gerektirdiği rolün oynanmasıyla ilgili fikhî bir hüküm de verilmiş olur. Aynı şiirde:

"Mütekellim-i vahde olsa eğer bir zâtta: Müsamaha, hamiyet.

Fedakârlık; bir haslet, bir amel-i sâlihtir.

Mütekellim-i maalgayr olsa eğer o zâtta: Müsamaha, hıyanet.

Fedakârlık; bir sıfat, bir amel-i tâlihtir." (Lemeât, Sözlür, 725)

Misralarıyla kişinin kendi adına yaptığı fedakârlıkların hamiyet ve bir amel-i salih olurken başkaları adına verdiği tavizlerin bulunduğu makama ve temsil ettiği kitleye karşı bir hıyanet olduğunu belirtir.

Sonuç olarak kişinin farklı makamlarda, makamın gerektirdiği davranışı sergilemesinde fikhî açıdan bir mahzuru yoktur. Aksine bulunduğu durumun gereğini yerine getirmesi gerekir.❖

Kaynakça:

- Bozkurt, V., Değişen Dünyada Sosyoloji, Ekin Yayınları, Bursa, 2015.

- Goffman, E., Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu (Çev. Barış Cezar), Metis Yayınları, İstanbul, 2021.

- Nursî, B. S., Sözlür, Envâr Neşriyat, İstanbul, 2002.

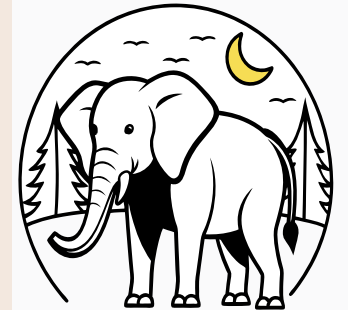
Karınca, Ölüm ve Fil

ÖZKAN ÖZE

Bir karınca baktı ki, bütün dost, ahbap ve akaribi, birbirinin peşi sıra göçmekte, ecel celladının elinde can vermekte, "Sıra bana gelmeden, ölüm yakama yapışmadan kaçıp gideyim buralardan!" dedi ve kaçtı kaçtı Fil-i Mahmud gibi bir filin kulağının içine kadar kaçtı. Filin kulağı rahatça bir yerdi. Üstelik pek de güvenlikli idi.

"Bu dağ gibi filin mağara misal kulağının içindeyim! Ecel beni burada nasıl bulacak? Asla bulamaz" dedi karınca; fakat ertesi gün hiç beklemediği bir şey oldu:

Fil öldü!..❖

Sünnet-i Seniyyeye İttibanın Beden ve Ruh Sağlığımız Üzerindeki Etkileri

Ne Yemeli, Ne Kadar Yemeli?

MEFRA BİLGE DÖNMEZ

Hadisler ışığında yürüyerek, yolumuzun ve hayatımızın aydınlanmasına vesile olması niyazıyla başladığımız yazı dizisine, bu ay da kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Evet, şüphesiz ki nebevi öğretiler, hayatımızın can damarını teşkil eder. Zira, dünya hayatımızın selametle sürmesi, beden ve ruh sağlığımızın devam etmesi için gerekli bütün kaideler, en güzel örnek olarak tavsif edilen Resul-i Zîşan'ın hayatında sergilenmiştir ve dolayısıyla O (sav) insanlık için yegâne rehberdir. Üstelik yalnızca ubudiyeti ile değil, beşeriyeti ile de son derece önemli rol model olarak karşımızda durmaktadır. Haliyle onun gibi yaşamak, hayatın kemal bulması, ömür seferinin emniyetle yol alması demektir. Onun gibi yaşamak, insanîyetin arşına çıkmak, her cihette inkişafa durmak demektir. Onun gibi yaşamamanın belki de en önemli yol ayrımlarından birinde helal ve temiz beslenme bulunmaktadır. Zira yediklerinden müteşekkil bir bedenî sîhhati, elbette ki ruh ve maneviyatının sîhhatine de müsbet manada tesir edecektir.

GIDA ALIMINDA PEYGAMBERÎ ÖLÇÜ

Mikdam İbnu Ma'dikerib (ra) anlatıyor; "Rasulûllah (asm) buyurdular ki; Âdemoğlu, mideden daha şerli bir kap dolduramaz. Âdemoğluna belini doğrultacak birkaç lokmacık yeterlidir. Ancak (nefsinin galebesiyle) illa da (mideyi doldurma işini) yapacaksa bari onu üçe ayırsın: üçte birini yemeğe, üçte birini suya, üçte birini de nefesine (tahsis etsin, üçte birden fazlasına yemek koymasın.)"¹

Peygamber Efendimiz'in (sav) az yemek hususunda yaptığı bu manidar hadis-i şerifin yanı sıra, yaşanan tarihi bir hadise de dikkate şayandır.

"Bilindiği gibi Hazret-i Peygamber (sav) Medine'ye gelir gelmez ilk yaptığı iş İslam'a davet maksadıyla çevre krallıklara ve kabile reislerine mektup göndermek olmuştur. Kendisine davette bulduklarından biri de Mısır Meliki Mukavkis idi. Mukavkis, Hazret-i Peygamber'in (sav) elçilerini çok iyi karşılamış onları dinledikten sonra Hazret-i Muhammed'in (sav) beklenen Peygamber olduğunu anlamış, fakat onu tasdik edip dinine girme konusunu zamana bırakmıştır.

Öte yandan nübüvvetini tasdik etmek bından da Peygamber'e (sav) iki cariye ve bir de Peygamber'in (sav) arkadaşlarından hasta olanları tedavi etmesi için kendi özel doktorunu Medine'ye göndermişti. Bir buçuk sene Medine'de kalan doktorun bir gün Hazret-i Peygamber'in (sav) huzuruna çıkıp şöyle dediği rivayet edilir: "Yâ Muhammed, ben bir buçuk yıldır buradayım. Efendim beni hastalarınızı tedavi etmem için size gönderdi. Ama bugüne kadar hiç kimse ben hastayım diye bana gelmedi. Doğrusu ben de aranızda hasta göremiyorum. Eğer müsaade ederseniz memleketime döneyim, çünkü orada ben önemli bir insanım ve çok hastalarım var. Peygamberimiz (sav) doktora; "Sen bizim misafirimizsin" dedikten sonra sözlerini şöyle sürdürdü: "Burada istediğin kadar kalabilirsin, varlığın bize ağır gelmez. Hasta olmaya gelince, evet ben ve arkadaşlarım hasta olmayız. Doktor hayretle Resulullah'ın yüzüne bakar, nasıl yani der gibi. Peygamber Efendimiz onun merakını gidermek için açıklamada bulunur: "Çünkü biz asla acıkmadan yemek yemeyiz. Yemek yediğimizde de sofradan doymadan kalkarız ve senede bir hacamat yaptırırız."²

Peygamber Efendimiz'in (sav) hadislerinde açıkça belirtildiği üzere; insanın hayatını sürdürebilmesi için gerekli olan gıda aslında birkaç lokmadır. Yani yemek için değil, yaşamak için yenmelidir. Resulullah; "Eğer nefsi galip gelirse; üçte birini yemeğe ayırsın" buyurarak azami sınırı da bildirmiştir. Bundan fazlası vücut için fayda değil zarardır.

Doktor Aidin Salih de sünnete uygun olarak beslenme programı verdiği ve şifa bulmuş olan hastalarının iyileşme sırrını az yemek olarak açıklıyor ve ihtiyaçtan fazlasını vücuda almanın nelere yol açtığını şöyle ifade ediyor: "Günde 250-500 gr'dan fazla yemek birikinti oluşturur. Sürekli sindirimi denetlemek, metabolik atıkları uzaklaştırmak, atılamayanları depolamak ve görevli organları yönlendirmek, bağışıklık sistemini

çok meşgul ettiği için hastalıklara karşı direnç gösteremez."³

Mideyi kapasitesinden fazla doldurmakla bedenimize ne gibi zararlar verdiğimiz de şöyle özetliyor: "Sağlıklı bir insanda mide 200-250 gr yemeğin birinci hazmını—besine ve hazım gücüne göre değişmekle beraber—3-4 saat içinde kolayca gerçekleştirebilir. Bu sırada kalp de zorlanmadan rahatça çalışır. 2 katı yemek yendiğinde ise sindirim ve fazlalıkların kısmen depolanması, kısmen dışarı atılması için kalbin 4-6 kat daha fazla çalışması gerekir. Bu işlem sadece kalbi değil, sindirim depolama ve boşaltımla ilgili organları da yıpratır."⁴

Fazla yemenin alışkanlık halini alması durumunda işin daha da kötü boyutlara ulaştığını söyler ve der ki: "Atıkların giderek daha az atılmasıyla depolar oluşmaya başlar. Depolar dolduktan sonra atıklar kanla birlikte dolaşır, kan ağırlaşır, dolaşım yavaşlar, taşıdığı atıkları dokularda bırakır ve çöplükler oluşur. Kanın iyice ağırlaşması da birçok hastalığı beraberinde getirir, karaciğer artık vazifesini yapamaz ve sonuç olarak hücre ve organlar hastalanmaya başlar."⁵

Netice; hakikati unutarak benimsediğimiz yaşam tarzının, ansızın vahim sonuçlar doğurması kaçınılmazdır. Zira bozulmuş bir bağırsak mikroflorası, toksik atıklar ve asitle dolu bir kan, zarar görmüş organlar ile sağlıklı bir beden ve ruh dünyasına sahip olmak, doğru düşünmek ve yaşamak da elbette ki çok zorlaşacak ve en önemlisi bu bir müminin manevi yaşantısına da yansiyacaktır. Ahireti kazanmak için gönderildiğimiz bu dünya imtihanında muvaffakiyet, huzur, mutluluk, sıhhat ve ibadet ancak ve ancak âlemlere rahmet olarak gönderilmiş En Sevgiliye tâbi kalmak ile mümkün olacaktır.❖

Kaynakça:

1. Prof. Dr. İbrahim Canan Kütüb-ü Sitte, 10. cilt sy 429 Yeme adabı, Akçağ Yayınları. 2. Mehmet Ali Bulut, Can Boğazdan Çıkar, sy 50. 3. Aidin Salih, Gerçek Tıp, sy 154. 4. Aidin Salih, Gerçek Tıp, sy 15. 5. Aidin Salih, Gerçek Tıp, sy 42.

Deccal

YUSUF YALÇIN

Geçen ay “Hazreti İsa’nın (as) Ayak Sesleri” üzerine rivayetlerden alıntılarla ahir zaman hadisatına dair yazılarımıza bir giriş yapmıştık.

Bu kainat zıtların mücadele meydanıdır. Nasıl yalanlar gerçeklerle, günahlar sevaplarla, iyilikler kötülüklerle beraber bu kainatta birlikte mücadele edip devam ediyorlarsa, Hazret-i İsa’nın da varlığı, bir Deccal fitnessini gerektirir ki, kainattaki bu kanun cereyan etmeye devam etsin. İsa (as) dünyadaki küfür cereyanlarına, İslamiyet ile omuz omuza verip karşı koymaya çalışırken, onun vazifesinin zıddına faaliyet gösteren bir Deccal olması Hakîm olan Allah’ın hikmetinin gereği ve imtihan gerçeğinin neticesidir.

Deccal, Arapça bir kelimedir, “decl” kökünden gelir. Sözlüklerde verilen mânâya göre Deccal, “yalancı, hilekâr; zihinleri, gönülleri, iyi ile kötüyü, hak ile bâtılı karıştıran, bir şeyi yaldızlayıp gerçek yüzünü gizleyen, bucak bucak her yeri dolaşan müfsid ve

mel’ün bir kişidir.” Bir hadis-i şerifte, Peygamber Efendimiz (sav) özellikle onun, “yalancı, dalâlete sürükleyici”¹ özelliğine dikkat çekilmiştir.

Deccal, fitnessinin en dehşetli tarafı, dinsizliğe dayalı bir sistem kurup insanları imansız yaparak hem dünya, hem de ebedî hayatlarını mahvetmeye çalışmasıdır. O, ateizme, ahlâksızlığa, yalana dayanan salтанatını tek başına değil, kendisine gönül veren takipçileriyle, temsil ettiği kâfirane ve münafıkâne sistemiyle birlikte yürütür.

YERYÜZÜNÜN EN BÜYÜK FİTNESİ

Rivayetlerde Deccalın çıkışı—sebeple olduğu kötü durumlar açısından—dünyanın en korkunç hadiselerinden birisi olarak gösterilmiştir. Bundan dolayıdır ki Peygamberimiz (sav), ümmetine özellikle onu haber vermiş, fitnessinden sakınmış ve ümmetini de sakındırmıştır. “Hz. Adem’in yaratılışından itibaren Kıyamete kadar geçen süre içerisinde Deccaldan daha büyük

bir hadise (diğer bir rivayette daha büyük bir fitne) yoktur”² buyurmakla da, onun tahribatının dehşet ve büyüklüğünü nazara vermiştir. Çünkü Deccal, Firavunlar, Nemrutlar gibi belli bir kavimde veya bölgede değil, tüm dünyada ve imana/inananlara karşı mücadele edecek; insanlığı, insani vasıflardan uzaklaştırıp sefih bir mahluk suretine sokmak için saptırıcı bir mücadele verecektir.

İSLAM DECCALİ

Deccal’in faaliyeti tüm dünyada tüm dinlere olacağı gibi, sadece Müslümanlara ve İslam’a savaş açan bir de İslam Deccali vardır. Hak dine savaş açtığı için de daha dehşetli görülmüştür. Elbette, yürürlükten kalkmış ve tahrif edilmiş bir dini terk etmek; hak olan, ebedî ve hükmü devam eden bir dine ihanet etmek derecesinde gayretullah dokunmayacaktır.³

İşte bu İslam Deccal’ine hadislerde “Süfyan” denildiğini görmekteyiz.⁴ Bediüzzaman Hazretleri, Süfyan hakkındaki hadislere değinerek “Sahih hadislerde bildirildiğine göre âhircamanda gelecek ve ümmete karanlık günler yaşatacak, şeâir-i İslâmiyeyi tahribe çalışacak dehşetli ve münafık bir şahıstır.”⁵ demektedir.

DIĞER DİNLERDE DECCAL

Gerek hak, gerekse muharref ve bâtıl bütün dinlerde hak ile bâtıl, iyi ile kötü mücadelesinin sürekli var olduğunu görmekteyiz. Yahudilerde kurtarıcı Messiah’ın zıddı olan Deccal, Anti-Messiah olarak nitelendirilir. Ve Deccal, Messiah’ın ağızından çıkan nefesle öldürülecektir.⁶

Hıristiyanlıkta da Deccaldan özellikle bahsedilir. Pavlus’a göre, Mesih’in âhircamanda gelişine inanmak Hıristiyanlığın rükünlerindedir. Yeni Ahid’de belirtildiğine göre Deccal, Mesih’in ikinci gelişinden önce çıkacaktır ve Hz. İsa’nın soluğuyla

öldürülecektir.⁷

Görüldüğü gibi muharref dinler, onca değişikliklerine rağmen dünyanın “en büyük hadisesi,” “en dehşetli fitnessi” Deccala ilgisiz kalmamış, birçok âyetlerinde, hem de doğrudan bahsederek ona yer vermişlerdir.

KUR’ÂN DECCALDAN BAHSEDİYOR MU?

Deccal Kur’ân’da açıkça yer almamaktadır. İslâm’ın iki ana kaynağı vardır. Birincisi Kur’ân, ikincisi Sünnet. Kur’ân, Deccaldan açıkça söz etmiyorsa da birçok hadis-i şerifte ondan ve yapacaklarından açık açık bahsedilmektedir. Bazen açık seçik olan şeyleri ikinci bir defa zikretmeye gerek duyulmamaktadır.

DECCAL NEREDEN ÇIKACAK?

Rivayetlerden anladığımıza göre büyük Deccal kuzeyden çıkacaktır. Bunu “Deccalın birinci günü bir sene, ikinci günü bir ay, üçüncü günü bir hafta, diğer günleri de normal günler gibidir”⁸ hadis-i şerifinden öğreniyoruz. Çünkü, Kuzey kutup bölgesinde bütün sene, bir gece bir gündüzdür. Sonra güneye doğru gelirse bir ay güneşin batmadığı görülür. Sonra daha güneye gelirse bir hafta boyunca güneş batmaz. İşte bu hadis-i şerif büyük Deccalın kuzeyden çıkıp güneye doğru tecavüz edip fitnessini, fikirlerini yayacağını mucizâne haber verir.⁹

Resûl-i Ekrem (asm), Süfyanın ümmeti içerisinde çıkacağını¹⁰ bildirirken, çıkış yerinin Doğu olacağına dikkat çekmiştir. Bu konuya Resullulah, öylesine önem vermiştir ki üç defa tekrarlama ihtiyacı hissetmiştir.¹¹ Bir rivayette Horasan denilen Doğu tarafında bir yerden çıkacağı bildirilmektedir.¹²

Başka bir rivayette daha detaya inilerek, “İsbahan (İsfahan) Yahudiyesinden çıkacağı” bildirilmektedir.¹³ İsfahan bölgesinde yer alan Şehristan ve Yahudiya’nın, Yahudilerin en çok buldukları iki şehir olduğu bilinir.

Bediüzzaman Hazretleri, Şuâlar'da bu tip rivayetlere şöyle bir açıklık getirilir: “Şarkın en cesur ve kuvvetli ve kesretli kavmi ve İslâmiyet'in en kahraman ordusu olan Türk milleti, o rivayet zamanında Horasan taraflarında bulunup daha Anadolu'yu vatan yapmadığından, o zamandaki meskenini zikretmekle, Süfyânî Deccal onların içinde zuhur edeceğine işaret eder.”¹⁴

DECCAL NE ZAMAN ÇIKACAK?

Bilindiği gibi, çöplükler, bataklıklar haşerâtın menbardırlar. Dünyadaki ve toplumlardaki manevi zayıflık ve inançsızlık da Deccalin çıkıp fikirlerini yaymasına uygun bir ortam olacak, insanlar onu takip edecektir. Mikropların zayıf bünyede at oynattığı gibi, Deccal da zayıf mânevî atmosferde, ortaya çıkar ve fikirlerini, inançlarını etkili bir biçimde yayar; bazı insanlar da onu bir kurtarıcı gibi algırlar. Zaten tehlikesi de bundandır. Bir hadis-i şerifte bu gerçeğe şöyle dikkat çekilir: “Deccal dinin güçsüzleştiği, ilmin yetersiz hale geldiği bir zamanda ortaya çıkar.”¹⁵

Evet, Deccal dinî duyguların zayıfladığı, sulhün sükûnun kalktığı, insanların ihtilâfa düştüğü, kin ve düşmanlık duygularının kol gezdiği bir ortamda zuhur edecektir.¹⁶ O günler, iman ve küfrün açıkça kamplaştığı, kesin hatlarla birbirlerinden ayrıldıkları günlerdir.¹⁷ O günler, akılların çelindiği günlerdir. İnsanlar birbirlerini kolayca öldürürler. Öyle ki kişi komşusunu, amca oğlunu, yakınını öldürür de¹⁸ öldüren de, öldürülen de niçin olup bittiğini bilmezler.¹⁹

Deccal ve Süfyân döneminde her şey alt üst olur, bozulur; hele insanlar görülmedik derecede bozulurlar. Bir rivayette bildirildiğine göre, o devirde bir kısım kimseler din ile dünyayı talep ederler. İnsanlara karşı yumuşak, dindar görünmek için koyun postuna bürünürler. Dilleri şekerden tatlıdır, fakat kalpleri canavarların kalplerine benzer. Allah onlara içlerinden öyle bir fitne gönderir

ki, değil sadece kötülük işleyenler iyiler bile şaşkına dönerler. Ne onu uzaklaştırabilirler ve ne de paçalarını ondan kurtarabilirler.²⁰ İşte Deccal ve Süfyân böyle zamanları fırsat görüp, insanlara cazip gelen fikirleriyle, onları kutsal değerlerin aleyhine döndürürler ve sefih bir hayat önerirler.

DECCALIN ÇIKIŞI

Bir rivayette Deccalin büyük bir savaştan sonra çıkacağı bildirilir.²¹ Her asır büyük savaşlar görmüştür ve her asrın deccalları da olmuştur.

Meselâ zamanlarının büyük savaşlarının baş aktörleri olan Cengiz ve Hülagu, hak dine savaş açmış birer deccal idiler. Ama yaşlı dünyamız, daha nice büyük savaşlara sahne olacak, ağrımayan başını ağrıtabilecek, saçlarını ağartacak, ölüm fermanını çabuklaştırmak için âhircamanın dehşetli şahıslarına meydan açacaktır.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları çağlarının en büyük savaşları arasında yerlerini almıştır. İşte niceleri bu ortamda çaresiz ve şaşkın insanları fikirleriyle dinsizlik bataklığına sürüklemişlerdir. Hadis-i şerifler bunlara Deccal ve Süfyân ismini vererek dikkat çekmiş ve insanları kimin peşinden gittikleri konusunda dikkatli olmaları için uyarmıştır. Çünkü mesele imanını kaybetme, ebedî cenneti yitirme ve cehennemlik olma meselesidir.

Deccal'in özellikleriyle ilgili daha pek çok rivayet vardır. Bu konuya bir sonraki sayıda da devam etmek üzere şu duayla hepimizi Allah'a emanet ediyoruz:

“Yâ Rab, bizleri ve neslimizi ahircamanın dehşetinden ve fitnelerinden muhafaza eyle. Bizleri Deccal ve Süfyân fitnesinden emin eyle. Hazret-i İsa'yı ve Hazret-i Mehdi'yi nur-u imanla tanıyıp aynı safta omuz omuza mücadele etmeyi nasip eyle, amin...”²²

(Bu yazının kaynaklarına zaferdergisi.com'daki sayfasından ulaşabilirsiniz.)

Allah Resulü'nden Müjdeli Haberler

HAZIRLAYAN: İBRAHİM YARDIM

Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu:

“Allah'ı, sizlere verdiği bolca nimetlerinden dolayı sevin. Beni de, Allah'ı sevdiğinizden ötürü sevin. Ehl-i beytimi de benim sevgim sebebiyle sevin.”

(Tirmizî, Menakıb, 31/ 3789)

Zeyd bin Erkam (ra) naklediyor:

Hz. Peygamber buyurdu ki:

“Ben size iki emanet bırakıyorum. Onlara sımsıkı sarılırsanız asla sapıtmazsınız. Allah'ın kitabı Kuran ve Allah Rasulünün sünneti...”

(Rudanî, Cemu'l-Fevaid, I, s. 43, h. no: 126-127)

Enes bin Malik (ra) naklediyor:

Allah Resulü buyurdu ki:

“Sizden biriniz kendisi için istediğini din kardeşi için de istemedikçe gerçek manada iman etmiş olamaz.”

(Nesai, İman, 19/33)

Hz. Ebû Şureyh el Huzai'den (ra) gelen bir rivayete göre:

Allah Resulü (sav) şöyle buyurdu:

“Allah'a ve ahiret gününe inanan ya hayır söylesin veya sussun.”

(Müslim, İman, 77)

Hz. Aişe'den (ra):

Allah Resulü

(sav) şöyle buyurdu:

“Allah (cc), siz-

lerden birisi için hayır yoluna ya da sadaka olarak verdiği bir lokma veya bir hurmayı öyle büyütür ki, evlâdınızı ya da bir tayınızı büyüttüğünüz gibi büyütür. Ve bu bir lokma kıyamete kadar büyüye büyüye Uhud dağı gibi olur.”

(İbn-i Mace, Zekat, 28)

Allah Resulü (sav) şöyle buyurdu:

“Eğer kâfirin Allah katındaki tüm rahmetlerden haberi olsa, asla Cennetten umudunu kesmez.

Eğer mü'min, Allah katındaki azabın tümünü bilse, kesinlikle Cehennemden emin olamaz.”

(Müslim, Tevbe, 23)

Hz. İbni Ömer'den (ra):

Hz. Peygamber (sav) buyurdu ki:

“Kıyamet günü mü'min, Rabbinin lütuf ve inayetine öyle yaklaşır ki, Allah ona, insanlardan gizli olarak işlediği bütün günahlarını teker teker saydırır.

“Falan günahını biliyor musun, falan günahını biliyor musun?” diye sorar.

Mü'min de:

“Yâ Rab, biliyorum,” diye itiraf eder.

Cenâb-ı Hak, sonunda ona:

“Ben, senin bu günahlarını dünyada iken gizlemiş, kimseyi haberdar etmemiştim. Bugün de yine kimseye bildirmeden

bağışlayıp, mağfiret ediyorum,” buyurur.

(Tirmizî, Daavat, 98)❖

Halîullah

TUNAHAN EREN ARSLAN

Halîullah, Allah'ın dostu anlamında Hz. İbrahim için kullanılan lakaptır. Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslâm'ın müştereken kabul ettiği büyük peygamber olan Hz. İbrahim, edebiyatımızda Nemrud'un zulmü dolayısıyla mağarada büyütülüşü, aklıyla Allah'ı buluşu, Kâbe'deki putları kırması, Nemrut tarafından ateşe atılışı ve ateşin ona gülistan haline getirilişi, cömertliği ve sofrasının bereketi, oğlu Hz. İsmail'i kurban etmeye götürürken Allah'a gösterdiği tevekkülü, onunla birlikte Kâbe'yi onarması, kıtlık esnasında kum dolu çuvalları buğday veya un oluşu mucizesi gibi çeşitli hususlar ve telmihlerle geçmektedir.

Ayrıca ulû'l-azm peygamberlerden biri ve Hz. Muhammed'in (sav) atası oluşu ona diğer peygamberlere nazaran üstünlük kazandırmış, hakkında Halîl-nâme adlı bir mesnevî yazılmasına da vesile olmuştur.

Kur'an-ı Kerim'de bu durum şöyle ifade edilir: *"İşlerinde doğru olarak kendini Allah'a veren ve İbrahim'in, Allah'ı bir tanıyan dinine tâbi olan kimseden dince daha*

güzel kim vardır? Allah İbrahim'i dost edinmiştir." (Nisâ, 4/125)

Rivayete göre; Cebrâil (as), 12.000 hayvandan müteşekkil sürüleri bulunan İbrahim'in (as) yanına insan kılığında gelir ve bu sürülerin sahibini sorar. *"Rabbimindir, ben emanetçisiyim."* cevabını alınca, bunları kendisine satmasını söyler. İbrahim (as), rabbini bir kere zikretmesi karşılığında sürünün üçte birini, üç kere zikretmesi karşılığında da tamamını bağışlayacağını söyler. Cebrâil'in (as) üç defa Cenâb-ı Hakk'ı zikretmesi üzerine Hz. İbrahim, sürüyü ona verir. Cebrâil (as), kendisinin bir melek olduğunu söyleyip sürüyü almaz, Hz. İbrahim de, kendisinin "Halîl" olduğunu, verdiğini geri almayacağını söyleyerek sürüleri satar, elde ettiği gelir ile geniş bir arazi satın alıp Müslümanların istifadesine vakfeder. Bütün servetini Cenâb-ı Hakk rızası için bir anda feda eden İbrahim (as), malıyla ilgili imtihanı da başarıyla kazanarak "Halîl" (gerçek dost) olduğunu ispat etmiştir.

Kur'an-ı Azimüşşan'da Hz. İbrahim'in

şahsiyet özellikleri, manevî ve ahlâkî nitelikleri hakkında geniş bilgi verilmektedir. Buna göre İbrahim Nuh'un milletindedir (es-Sâffât 37/83), inananların babası (el-Hac 22/78), Allah'ın dostudur (en-Nisâ 4/125). Kendisine göklerin ve yerin melekûtu gösterilmiş (el-En'âm 6/75), rabbinin emrettiği yere hicret etmiştir (el-Ankebût 29/26; es-Sâffât 37/99). Onun soyuna da peygamberlik ve kitap verilmiştir (en-Nisâ 4/54; el-Hadîd 57/26). Allah tarafından birtakım kelimelerle sınanan İbrahim imtihandan başarıyla çıkmış, bu sayede insanlara önder (imam) yapılmıştır. (el-Bakara 2/124)

Önceki yazımızda da değindiğimiz üzere Divan edebiyatında eser vermiş şairler mutlaka eserlerinde peygamber ve peygamber kıssalarından faydalanmışlardır. Peygamberlerle ilgili en çok işlenen konular, hayat hikâyeleri, mucizeleri, kendileri ile özdeşleşmiş vasıflardır.

• Hz. İbrahim ateşe atıldığı zaman Allah'a teslim olmuş ve *"Allah dilediğini yapar"* diyerek teslimiyetini ortaya koymuştur. Yunus Emre ve Ümmî Sinan, aşağıdaki beyitlerde bu teslimiyetin aşk ile olduğunu, Allah'ın da Hz. İbrahim'e muhabbeti neticesinde "kün" emriyle ateşi gül bahçesine döndürdüğünü belirtir:

"İbrahim'e Nemrud odın ışkdur gülistân eyleyen / Işkdan çün irdi bir nazar gülzâr oldı nâr olmadı" (Yunus Emre)

"Emrine fermândur senün kün fe-kân / Nârı Halîle gülzâr iden sensin" (Ümmî Sinan)

• Aşağıdaki beyitte ise Hayâlî, düşmanlarının hasedinden korkmadığını, bilakis zevk duyduğunu söyler. Çünkü Allah, Hz. İbrahim'e yardım etmiş; düşmanı olan Nemrut onu ateşe attığı zaman o ateşi gül bahçesine çevirmiştir:

"Reşk-i a'dâdan Hayâlî zevk eder kim Zülcelâl / Verdi İbrahime gülşen âteş-i Nemrûtta" (Hayâlî)

Hz. İbrahim'in yürüttüğü tevhid mücadelesi (dîn-i İbrâhim - Hanîflik), Allah'a teslimiyeti, azmi, sebatı ve kararlılığı, zekâsı, sofrası (Halil İbrahim sofrası), bereketi (Halil İbrahim bereketi), misafirperverliği, seyahatleri, aile hayatı ve bu konudaki tavsiyeleri dinî, ahlâkî, tasavvufî ve edebî eserlerde geniş yer bulmuş; özellikle tevhid inancı tevhidlere, dua ve niyazları münâcâtlara, kurbanla ilgili olaylar kurban bayramını konu alan ıdyiyelere, diğer birçok özelliği de ilâhî ve devriyelere malzeme oluşturmuştur. Gelecek sayılarda bu konuları da işlemek duasıyla...❖

Şiir

7 Kıta 7 Mana

NUREDDİN PALA

Misafire hazırdır,
Ekmeğimiz suyumuz.
Misafirperverliktir,
Ta ezelden huyumuz.

Dedim; -nefsim fanisin,
Fanileri isteme.
Bir tek O'nu yazmışım,
Upuzunca listeme!

Dersine çalışmalı,
Gayretli bir talebe.
Allah'tandır bilmeli,
Başarı ve galebe...

Sakin ha aldanma sen,
Tuzak kuran nefsin.
Tedbir al ondan gelen,
Hilelerin hepsine!

Her şey Allah'ın askeri,
Dünya muhteşem bir kışla!
Hepsi harika hizmette,
Hepsini methet alkışla.

Ümit kesme Allah'tan!
Düşünme kara kara!
Mümin daima önde,
Herkesten açık ara!

Ümit kesme Allah'tan!
Düşünme kara kara!
Kur'an'da müjdeler çok,
Bak sûre-i Bakara!❖

Algı Yönetimi ve Manipülasyon

FEYZULLAH AKDAĞ

- *Kötü bir olaydan sonra içki içip etrafı dağıtmalısın.*
- *İstemediğin biriyle evlendiyse ona ihanet edebilir, başkasıyla aşk yaşayabilirsin.*
- *Sevdiğin kişi başkasıyla evlendiyse onların yuvasını bozmalısın.*
- *Kötüler daima güçlüdür, iyiler ezilmeye mahkûmdur.*
- *Her dizide yeni elbiseler, ayakkabılar olmalı, alışveriş için hep lüks yerler tercih edilmelidir.*
- *Evde ilgi görmeyen adam dışarıda karısını aldatmalı ve bütün suç kadına yüklenmeli, adamın yaptığı da masum gösterilmelidir.*
- *Gençlerin mutlaka sevgilisi olmalı, lise ve ortaokul seviyesinde olsa bile çıktığı biri olmalıdır.*
- *Birbirlerinin kuyusunu kazanan insanlar, hep maskeler ile dolaşmalı ve suç daima başka bir iki kişinin üzerine yıkılmalı.*
- *Kavgaya eden, şiddet uygulayan, hırsızlık ve gasp yapan başrol oyuncularını güler yüzlü, yakışıklı olmalı ve hep haklı nedenlerle yapmalı.*

- *Anneler hep despot olmalı, babalar ise daima sert ve anlayışsız olmalı. Çocuklar her zaman haklı olmalı.*
- *Kaynanalar hep kötü rol oynamalı, sürekli olarak damadının gelininin kuyusunu kazmalı.*
- *Paranın nerden ve nasıl geldiği belli olmamalı, harcama yaparken hep bonkör olunmalı.*
- *İş yerleri hep rezidans olmalı, işçi ve esnaf rolleri olmamalı.*
- *Sıradan ortalama bir hayat yoktur. Ya diptesindir ya tepede. Bunun ortası yoktur.*
- *Gençler hep haklı olmalı, haklı çıkmalı, başına buyruk hareket etmeli ve kız erkek meseleleri dışında başka dertleri de olmamalı.*
- *Hep lüks özendirilmeli, herkesin hayali maneviyat değil maddiyat olmalı, yalılar villalar amaç olmalı, insanlar olağanüstü bir lüks yaşama yönlendirilmeli...*
- *Ülkede her şey yolunda gidiyor verilmesi gereken bir mesaj ve anlatılacak bir şey de yok!*
- ...

Kıymetli bir dostum yukarıdaki maddeleri içeren bir yazıyı bana gönderip “hocam bunun hakkında bir yazı hazırlayabilir misin?” diye sormuştu. Dertliydi dostum. İnsanın ve ümmetin derdiyle dertli ve gayretliydi dostum. Gözlerimizin önünde yukarıdaki maddeleri gizleme ihtiyacı dahi hissetmeden açık açık yapmaları ve buna karşılık insanlığın ve ümmetin bu hayâsızca akına gönüllü kölelik etmeleri ağırına gidiyordu. Haklıydı aziz dostum. Ama nasıl oldu bu iş? Bu gaflete nasıl düştük? Bu ölü toprağı nasıl atıldı üstümüze? Şimdi sinirleri tahrip olmuş felçli bir hasta gibi, yapılan türlü rezilliklere nasıl tepki vermez hale getirildik?

Merhum Şair Arif Nihat Asya'nın Yılbaşı şiirinde haykırdığı gibi, “Bize bir nazar oldu. Cumamız pazar oldu. Ne olduysa hep bize azar azar oldu.” Evet, bize yani Ümmet-i Muhammed'e bir şeyler oldu ve biz artık biz değiliz. Sonuçlar ise yukarıda alıntılan maddelerin ümmetin içinde artık sıradanlaşmış biçimde bolca bulunması oldu.

Peki, bu felç hali ne zaman oldu? Birkaç yılda olmadı elbet. Zamana yayararak azar azar yapıldı ve bu sayede alıştırdık, tepkisizleştirildik. Alıştırılma sürecinin başlangıç noktası tam olarak belirlenemese bile psikolojik üstünlüğümüzü kaybettiğimiz 19. Yüzyılda başladı demek yanlış olmaz sanırım. Birinci Dünya Savaşının kaybı, Osmanlı Devleti'nin tarih sahnesinden çekilmesi, hilafetin kaldırılması ve yeni devletin Batı normlarıyla kurulması sadece Anadolu halkını değil tüm ümmeti etkileyen bir süreçti. Zira İslam ümmeti bugün olduğu gibi dün de Anadolu'yu bir ölçü olarak kabul ediyordu.

Batı'nın ekonomik ve teknolojik üstünlüğü ile perçinlenen psikolojik üstünlük, İslam ümmetini “mağlup psikolojisiyle” galiplere benzeme arzusuna yöneltti. Yani “onlar ne yaptıysa aynısını yapalım biz de ilerleyelim” denildi. Bu fikir yüzeysel olarak makul ve iyi niyetli görünse de her milletin kalkınma sürecinin temelinde kültürel kodların olduğunu ve bu konuda beşeri ilimlerin pozitif ilim-

lerden daha fazla söz sahibi olması gerektiğini idrak edemedik. Haliyle onların giydiği “medeniyet” kaftanının aynısını satın alıp üstümüze giydiğimizde Batılıya yakışan kaftan bizim üzerimizde son derece iğreti durdu. İşte ne çekiyorsak bu kaftanın iğretliliğinden çekiyoruz.

Batı, bu süreci çok akıllıca yürüttüğü için sorgulamayı bırakan ümmet, çağdaşlaşma ambalajına sıkıca sarıldı ve Batının önüne attığı her şeyi sorgulamadan aldı kabul etti. Çağımıza kadar Batının insanlığı ve ümmeti yönlendirme yöntemleri gitgide güçlendi. Batı, insanlığın zaafalarını çok iyi keşfedip bu zaafaları çıkarları için kullanmakta ustaca hareket etti. Zannedirim ki bu keşiflerden çıkardığı en güçlü silah “algı yönetimi ve manipülasyon” oldu.

...

Algı yönetimi kavramı kendi kendini tanımlasa da manipülasyon kavramını biraz açmakta fayda var. Manipülasyon, yönlendirme, seçme, ekleme ve çıkarma gibi yollarla bilgileri değiştirmektir. Bilgileri kendi çıkarı için kullanma, hile yaparak süreci istediği gibi değiştirme; kendi bilgi ve öğretileri dışında kişileri etkilemek ve yönlendirmektir.

Manipülasyon, algı yönetiminin ayrılmaz bir parçasıdır. Batı, insanlığı istedikleri tarafta sürüklerken algı yönetimi ve manipülasyon ekibini ayrılmaz ikili olarak kullanırlar. Bizler gerek bireysel gerekse toplumsal olarak bu yönlendirmelerin nasıl yapıldığı hakkında bilinçlenirsek hayasızca akının sıradan bir parçası değil, baş kaldıran ve onuruyla var olan insanlardan olabiliriz. Bu paye bile bize insan ve ümmet olma şerefini bahşedebilir. Ve belki de Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin dediği gibi “Amelinizde rızayı ilâhî olmalı. Eğer O razı olsa, bütün dünya küsse ehemmiyeti yok. Eğer O kabul etse, bütün halk reddetse tesiri yok. O razı olduktan ve kabul ettikten sonra, isterse ve hikmeti iktiza ederse, sizler istemek talebinde olmadığınız halde, halklara da kabul ettirir, onları da razı eder. Onun için, ...doğ-

rudan doğruya, yalnız Cenâb-ı Hakk'ın rızasını esas maksat yapmak gerektir." Hikmeti iktiza ederse biz bu talepte bulunmasak bile halkları da bizim vesilemizle uyandırabilir. Ama önce Allah'ın rızası için bizzat kendimizin uyanması gerekir.

...

Ülkemizde algı yönetimi ve manipülasyon konusunda maalesef yeterince çalışma yok diyebilirim. Ancak şu ana kadar yapılan çalışmaların içinde bir tanesi, hem malum güçlerin foyasını ortaya koyma yönünde hem de "ne yapalım?" soruna cevap olması yönünden adeta bir kılavuz kitap hüviyeti taşımaktadır. Bahsettiğim kitap, Dr. Mücahit Gültekin'in "Algı Yönetimi ve Manipülasyon / Kanmanın ve Kandırmanın Psikolojisi" adlı kitaptır. Bu kitap modern çağın hilelerini fark edip önlem almak derdinde olan tüm insanların faydalanması gereken önemli bir kitaptır. Nasıl kandırıyorlar? Sorusuna cevap verirken Mücahit Hoca'nın zikrettiğim bu kitabından faydalanacağız. Daha detaylı bilgi için bu kitabı almanızı ve üzerinde düşünerek okumanızı şiddetle tavsiye ederim.

Mücahit Hoca, kitabında algı yönetimi yapılırken manipülasyonun nasıl yapıldığına dair bazı kuralları sıralamış. Bu kuralları özetleyerek okuyucularımızın takdirine sunuyorum. Muradım odur ki, yazının girişinde sıralanan maddeleri ve dünyadaki diğer tüm meseleleri bu kuralları okuduktan sonra çok daha sağlıklı değerlendirebilelim.

• "Niçin" sorusunun sorulmasına izin verilmemesi: Malum küresel güçler, insanları herhangi bir konuda yönlendirmek için niyetlerini açıkça söylemezler. Zira bunu yaptıklarında insanların itirazları yükselecek ve muhalefete uğrayacaklardır. Bunun yerine niyetlerini gizleyerek ortaya koydukları çalışmaların hiçbir insanın itiraz edemeyeceği ortak değerlere hizmet edeceğini iddia ederler. Kadın hakları, hayvan hakları, ekosistemin geleceği gibi kılıflar küresel güçlerin kullandığı en kullanışlı kılıflardır. Bu kılıflar

altında yapılan çalışmalara itiraz geldiğinde anında kadın, hayvan ve ekosistem düşmanı ilan edilmekten korkan insanlar "niçin" sorusunu sormaktan korkarlar. Örneğin ABD'de kadınları sigaraya başlatan adam olarak bilinen Edward Bernays adlı manipülatör, anlaştığı sigara firmasının satışlarını "Sigara içen kadın özgürdür" sloganıyla katlamıştır. Bu propaganda döneminde "Niçin sigara içen kadın özgür olsun?" diye soran insanlar "kadın düşmanı" ilan edilerek susturulmuştur.

• Gerçeğe yaslanmak: İnsanlara büyük bir gerçek sunarsanız onlar o gerçeğe odaklanmışken gerçeğin yanında uydurulmuş küçük ama yönlendirici onlarca yalanla fazla sorgulamadan kabul ederler. Örneğin iklimlerin değiştiği bir hakikattir. Karşımıza bu gerçeğe çıkan küreselci güç, insanları buraya odakladıktan sonra asıl mesajını bu hakikatin altına gizledikleri onlarca yalanla vermektedir. Dünyada hayvan yetiştiriciliği, yapay et tartışmaları temelde "iklimin geleceği" propagandasıyla yapılmaktadır. Ama gerçekten öyle mi? "Niçin?" diye sormak cesaret ister.

• Uzmanlık ve saygınlıktan yararlanmak: İnsanların üzerinde etkili olan "bir bildiği vardır" denilen belirli gruplar vardır. Bu grupların başında bilim adamı, siyasetçiler ve kanaat önderleri vardır. Onların ağızından çıkan sözlerle kitleler çok daha kolay yönlendirilebilmektedir. Peki ya bilim adamları, siyasetçiler ve kanaat önderleri de kandırılıyorrsa? Ya da bu gruba dahil olan insanlar da satın alınamaz mı? Yani her bir bilim adamı, siyasetçi ve kanaat önderi üstün ahlaki değerlere mi sahip? Oysa tarihe baktığımızda satın alınmış nice bilim adamı, siyasetçi ve kanaat önderi görürüz.

• Etkili satış araçları: Verilmek istenen gizli-açık tüm mesajlar kılıflarına uydurularak en güçlü silah haline gelen "medya" aracılığıyla bombardıman halinde insanlara sunulur. İnsanlar gerek geleneksel medya araçlarıyla gerekse sosyal medya araçlarıyla

la resmen kısıtlanır. Bu sayede gündem belirlenir, normal olmayan şeyler sıradanlaştırılır, normalleştirilir.

• İhtiyaç hissettirmek: İnsanlara herhangi bir ürün ya da bilgiyi satarken önce ihtiyaç hissettirirler. Bu ihtiyacı hisseden insanlar iç güdüsel olarak sunulan ürün ya da hizmeti satın alma davranışına yönelir. Tabi akıntıya kapılan, sorgulamayan, "niçin?" demeyen insanlardan bahsediyoruz. Örneğin belirli bir telefon markasına sahip olunduğu takdirde saygınlık kazanılabileceği kulağa komik gelse de çevremizdeki nice insanın malum telefon markasını sırf vaat edilen saygınlığa kavuşmak için aldıklarını biliyoruz. Aynı durum araba, ev eşyası, ziynet eşyası ve benzeri diğer metalarda da var maalesef.

• Bütünden koparmak: Özetle büyük resmi gördürmemek adına insanları belirli yalan sloganlara inandırmaktır. Bu sayede insanlığın referans çerçeveleri olan din, gelenek, ahlak, kültür gibi olguların vaz ettiği tüm değerler yozlaştırılmaktadır. Günümüzde farz olan tesettürün sosyal medyada içler acısı haline maalesef şahit oluyoruz. Dinimizle alay edilen birçok içerikle karşı karşıya kalıyoruz. Tesettür, namus, şeref, mahremiyet gibi kutsal kavramlar "çok takılmayın eğleniyoruz alt tarafı" denilerek yozlaştırılmış vaziyette. Bu algı yönetimini yapan şeytani akıl, karısının dansını paylaşan Müslüman erkeğin Mescid-i Aksa hassasiyetinin biteceğinin farkındadır ama büyük resmi göremeyen Müslüman "çok takılmayın eğleniyoruz ya!" diyerek mahremini sergilemekten haz almaya devam ediyor. Bu kıvama gelen Müslüman için bir kahve markası, Mescid-i Aksa'nın özgürlüğünden daha önemlidir. Bu açıdan toplumda maskülenliğin/erkekliğin bitirilmesi başıboş bir topluma davetiye çıkarmaktadır. Erkekliğin bitirilmesi meselesi başlı başına müstakil bir yazıyı gerektirdiği için burada bir işaretle yetiniyoruz.

• Sürekli tekrar et: Bu kural uyanmak,

hayâsızca akına karşı durmak ve omurgalı bir duruş sergilemek isteyen bireyin belki de en zorlanacağı noktadır. Televizyonda, radyoda, sosyal medyada, gazetede, evde, işte ve aklınıza gelebilecek her yerde şeytani aklın servis ettiği doğrular "bu çağda böyle olmalı" minvalinde size dikte edilmektedir. En yakınlarınızın bile zamanla "hayâsızca akına" kapıldığını görünce birey "acaba bende mi sorun var?" demeye ve kendi değerlerini sorgulamaya başlayabilir. Burada çok güçlü bir irade ve az da olsa sizin gibi değerlere inanan insanlarla bir arada olmanız çok büyük bir önem arz etmektedir.

• Akla değil; duygulara hitap etmek: Şeytani akıl insan fitratını çok iyi tahlil ettiği için bireysel ve toplumsal bazda duyguların akıllı gölgeleyebileceğinin farkındadır. Bundan dolayı özellikle medya aracılığıyla akla değil korkuya, öfkeye ve şehvete hitap eder. Bu sayede, kocasının yeğeniyle yasak aşk yaşayan kadına oturup ağlar; lüks ve şatafat isteyen insanların her türlü entrikayı yapmasını oturup saatlerce izler ve daha nice rezaleti kendine de hak olarak görür. Zira artık aşkın her şeyi mübah kılacağına, kendinin her şeyi en iyisine layık olduğuna, para için ahlakın ve vücudun satılabileceğine ve daha nicelerine inanmış ve itaat etmiştir.

...

Tüm bu algı ve manipülasyon mühendisliklerine maruz kalan toplum, bilinçli insanların varlığından rahatsız olur ve itiraz durumunda "gönüllü asker" olarak linç kültürünü yaşatır. Şeytani küresel güç, ortada çok güçlü bir korku imparatorluğu kurmuştur. Ancak insanların ezici çoğunluğu özgür olduklarını ve akıllarını kullandığını sanarak bu imparatorluğun kölesi olmuş durumdadır. Oysa yaptıkları en "özgür" eylem, sosyal medya akımlarının aynısını taklit etmekten öteye gitmemektedir.

Ne mutlu uyanıklara, hayâsızca akına karşı duranlara, omurgasıyla şerefli bir duruş sergileyenlere ve bu hal üzere emaneti sahibine teslim edenlere...❖

Dünya İmtihanının İlginç Özellikleri

PROF. DR. ALAADDİN BAŞAR

İmtihan, deneme, tecrübe etme anlamlarında bir kelime.

İmtihan kelimesi, kazanmakla kaybetmeyi aynı anda hatırlatan esrarlı bir kelimedir... İçinde hem ümidi saklıyor, hem korkuyu. Lezzetle elem onda birbirine karışmış. İnsanı ne güldürüyor, ne ağlatıyor. Zevk ve sefa onu takip edecek, azap ve cefa ondan sonra gelecek.

Bütün bu saydıklarım, aynı zamanda, dünya imtihanının da özellikleri değil mi? İnsan da bu dünyada imtihan olmuyor mu?

Bulûğa erinceye kadar, imtihan öncesi: Kâğıt-kalem hazırlama safhası.

Bulûğa ermekle, insan imtihan kâğıdını, amel defterini doldurmaya başlar ve ölüncüye kadar aralıksız kalem oynatır.

Bu imtihanın herkes için günün birinde sona ereceği malûm, ama kimin elinden kâğıdının ne zaman alınacağı belli değil.

...

İmtihan denilince, insanın hatırına çok

şeyler geliyor. Bazılarını sıralayalım:

- İmtihanda önemli olan çok yazmak değil, doğru yazmaktır. On kâğıt doldurup, "bir" alamayanlar da var, bir kâğıtla "yüz" alanlar da. Demek ki, ömrün uzun veya kısa olması değil, o ömürde neler yaptığın ve sonuç daha önemli. Öyle ise, uzun ömür, güzel şeylerden daha fazla yazmak için istenmeli.

- İmtihan salonunda en önde oturmak, elbiselerin en güzelini giyinmek, kalemle- rin en kalitelisini kullanmak, neticeye zerre kadar tesir etmez. Bunların hepsi caiz, ama hiçbiri vacip değil. Vacip olan, şart olan: Sorulara doğru cevap vermek.

- Bahtiyarlık da bedbahtlık da, kazanmak da kaybetmek de imtihan süresince belli olmaz. Yani, akibetini bilmediğimiz kimsenin dünyevî imkânlarına heveslenmemiz doğru değil.

- İmtihan süresince kimseye müdahale edilmiyor. Dileyen dilediğini yazmakta serbest. Ama doğru yazmaya teşvik, yanlışın sonucunu hatırlatmak ve korkutmak var.

Her ikisi de adayların menfaatine.

- Bu dünya imtihanının en önemli bir özelliği de, adaylara doğru cevapların önceden bildirilmiş olması. Öyle değil mi? Neleri yapıp, nelerden sakınacağımızı hepimiz bilmiyor muyuz?

- Bizim imtihanlarımızın aksine ilahi imtihanda, başkalarıyla yardımlaşmamız serbest bırakılmış; hatta sevap kılınmış. Çalışkan bir öğrencinin yanına gidip, kâğıdına bakıp, biz de doğruyu yazabiliriz. Ve cevabımız kabul görür.

- Gerçekte, doğruya, hakta, güzelde yardımlaşma serbest. Başkalarına yanlış cevap yazdırmak veya yanlış taklit etmek yasak! Kim bu imtihanda kendisi kadar, başkalarının kazanması için de gayret gösterirse, ihsana mazhar oluyor. Öğrettiği kadar da kendi notuna ilâve ediyor. Ve yaptığı bu işe büyük paye veriliyor: Cihad!

- Bu ilahi imtihanda sadece kendini gözetmek makbul değil, beğenilmiyor. Bu kazanma ve kaybetme dâvâsı dünya ticare-

tine hiç mi hiç benzemiyor. Bu imtihanda bizler rakip firmalar değiliz. Komşumuzu ne kadar methedersek kazancımız o kadar bereketli olur. Kendimizi övdüğümüz nisbette de zarara düşeriz. Bu ticarete verenin malı artar, cimrilik edenin değil. Bildiğimizi başkalarına anlatınca kendi bilgimizi de perçinlemiş olmuyor muyuz?

- Allah'ın imtihanında doğruyu yazmak kolay ve rahat. Zor olan, yanlış yazmak. Bu ise, bize büyük bir ilâhî lütuf. Aksi olsaydı, bizim için gerçekten çetin bir imtihan olurdu. Mesela doğru söylemenin nefes almak kadar kolay olduğunu hepimiz biliriz. Bir insan gün boyunca doğru söylese yorulmaz, ama her cümlesi yalan olmak şartıyla yarım saat konuşmaya mecbur tutulsa perişan olur. Su içen, yüzünü buruşturmaz, ekşitmez, içki içenin ise yüzüne bakılmaz. Helâl kazanç ruhu rahat ettirir, haram ise vicdana azap çektirir...

...

İlk bakışta bu imtihanı herkesin kazana- cağı akla geliyor. Ama gel gör ki, insanların çoğu, yine de yanlış yola sapıyorlar. Bunun sebebini, akı kara, kararı ak gösteren iki aldatıcıda aramak lâzım: Nefis ve şeytan.

Dünyada imtihanlar çok çeşitli. Kimi ser- vetinden imtihan oluyor, kimi servet düş- manlığından. Kimi sıhhatinden, kimi hasta- lığından... Kimi borçlu kalmaktan, kimi ala- caklı olmaktan...

Herkes imtihan olduğu içindir ki, gerçek mânâda, kimse rahat değil.

"Dünyada rahat yoktur" hadis-i şerifi bir umman. Onun bir mânâsı da şu olabilir: "İmtihanda rahat yoktur; çalışma ve gayret vardır, endişe ve ümit vardır, üzüntü ve sabır vardır..."

Daha önce bu salona, zengin-fakir, işçi- işveren, âmir-memur, erkek-kadın, güçlü- zayıf niceleri gelmiş, bir süre oturup sınavla- rını vermiş ve kalkmış gitmişler.

Şimdi sıra bu zamanın insanlarında...❖

düşünceler

HAZIRLAYAN: **ASLINUR BAHAR**

Bir çiçeği büyüten sevgi
insanı değiştirmez mi sanıyorsun?

— **A. SAINT-EXUPÉRY**

Herkes kendi işine baksın değil,
herkes kendi içine baksın.
Böyle daha güzel.

— **CAHİT ZARİFOĞLU**

Her şey o kadar iyi olabilecekken
neden hepimiz acı çekiyoruz.

— **L. N. TOLSTOY**

Kişi, kendini meşgul ettiği şeyler kadar değerlidir.

— **M. AURELIUS**

Ölmek istemediğin yerde bulunma...

— **MEHMET ZAHİD KOTKU HZ.**

Şu misafirhane-i dünyada, nazar-ı hikmetle baksan,
hiçbir şeyi nizamsız, gayesiz göremezsin.
Nasıl sen nizamsız, gayesiz kalabilirsin?

— **BEDİÜZZAMAN HZ.**

Ayrıntılar çok önemli!

Ayrıntılar mahveder her zaman her şeyi...

— **F. DOSTOYEVSKI**

Yaptığın sana dönecektir, o yüzden
sadece iyilik yap.

— **HZ. ALİ (KV)**

İnsanlık, ince işçilik ister.

— **İBRAHİM TENKEKİ**

Bizi bilen bilir, bilmeyen kendisi gibi bilir.

— **HZ MEVLANA (KS)**

Helali, haramı bilen bir dünyada
hiçbir sorun yaşanmaz.

— **KAYAHAN**

İnce düşünen incinir...

— **J. M. VASCONCELOS**

Bela ancak günah ve küfürdedir. Musibetler gerçek
bela değildir. İçinde senin bilmediğin hayırlar vardır.

— **İMAM GAZALİ (RA)**

En kusursuz cinayet,
yaşama sevincini öldürmektir.

— **P. COELHO**

İyilik edenin vazifesi yaptığı iyiliği unutmak;
iyilik görenin vazifesi de, iyilik edeni unutmamak.

— **SADİ ŞİRAZİ**

HÂL DİLİ
OSMAN SUROĞLU

Yalancı özgürlükler, gerçek köleler yetiştirir!

M. Selahaddin Şimşek

